NĂM THỨ NHỨT 215 — GIÁ MỖI SỐ 0 $ 05 — NGÀY THỨ BẢY 5 OCTOBRE 1929

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng nhà kho Quán Ven Đường

Cho hay trong sự giao thiệp của các nước, chỗ hay dở cũng do nơi tài của sứ thần, nhưng phần nhiều là do nơi nước kia yếu hay mạnh.

THẦN-CHUNG

XUẤT BẢN MỖI BUỔI SÁNG

Chủ-nhiệm : DIỆP-VĂN-KỲ

Tòa báo : Góc đường Filippini và Espagne
GIÂY THÉP NÓI : 324

Chủ-bút : NGUYỄN-VĂN-BÁ

DEPOT LEGAL • INDOCHINE • Nº 11946

HOÀN-HOA-CƯƠNG

HOAN-HOA CƯƠNG

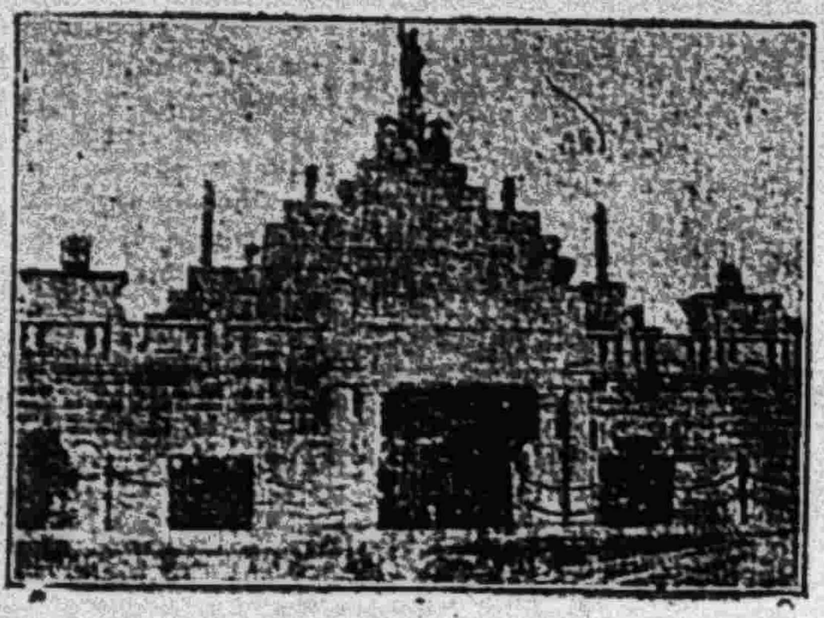

HOAN-HOA CƯƠNG

Là một cuốn sách rất nên đọc
— Của nhà in Bảo-Tồn mới xuất bản —
Ảnh trên đây là bìa kỷ niệm 72 người chí-sĩ, in trước bìa sách « Hoàn-hoa-cương »

NGOẠI - GIAO

HOA - VIỆT

Hai Chánh-phủ Đông-dương và Trung-huê thương thuyết nhau đã trót năm trời mà vấn-đề thuế hàng hóa cũng chưa giải quyết được

Do theo các báo ngoại quốc thì vấn đề Hoa-Việt còn lâu lắm mới giải quyết được. Thương thuyết cùng nhau đã gần trọn năm mà nghe lại hai chánh-phủ Đông-dương và Trung-huê chưa nhứt định đến gì hết nên định lại một lần hội sau.

Từ đầu năm tới nay, các ngài ngoại giao nhắc lại không biết bao vấn đề và thứ nhứt là sự thay đổi điều ước năm 1886—1887 thuộc về thuế hàng hóa chở bộ ở Tàu sang Bắc.

Trước hết người Tàu họ xin đặt lãnh sự ở Ha-noi và Saigon nghĩa là xin cho dân Huê kiều sẽ được chánh phủ Đông-dương đãi y như dân cường quốc khác, y như người Mỹ, người Anh, người Nhựt, người Y pha Nho, vân vân. Từ đây, người đồng hương của Tưởng-giới-Thạch sẽ khỏi bị lôi thôi, dần tới dần lui, từ nhà bình đến tòa Tân-đáo, khỏi bị đãi ngang vai và xử chung theo một luật binh với ông Sa đà du tử.

Thế thường, hễ được bề nầy, thất bề kia, bánh sáp đi bánh qui lại. Nhưng người Trung hoa họ không chịu vậy. Lãnh sự thì họ muốn đặt ngay mà liền theo đó họ lại xin cho cuộc đặt lãnh sự chẳng được thay đổi một mảy gì quyền lợi họ đã hưởng xưa nay. Nói thế, lãnh sự Tàu lại còn hơn lãnh sự các nước khác nữa.

Quan ngoại-giao Pháp chịu để y quyền lợi người tàu đã hưởng bấy lâu nay ở xứ Việt-Nam, nhưng xin chánh-phủ Trung-hoa phải hiểu giùm cho rằng những «thuế đâu» là công bình chánh đáng lắm.

Hai bên gần ưng thuận, tè hôm nay lại còn lôi thôi chờ đợi nữa.

Vì sao vậy?

Nghe đâu rằng mấy nhà buôn tây đều biểu đồng tình phản kháng những đều yêu cầu của Tàu, nói rằng hiện nay, về hàng hóa Pháp ở Tàu, Chánh phủ tàu đã bày ra một thứ thuế nặng lắm, nặng cho tới bằng ba giá hàng. Cớ sao hàng hóa tàu sang Đông-dương, người tàu lại xin cho khỏi cái thuế đó?

Người Tàu ở bên xứ ta vẫn thiệt thòi không thua chi mình nhưng ở bên xứ họ, họ hoành hành lắm, muốn làm chi thì làm, muốn bày thêm thuế gì cũng được. Ở tại Sơn đông mấy nhà buôn Âu-Mỹ đóng thuế nặng lắm, nhiều món thuế gần bằng giá hàng.

Có nhà thương gia Pháp viết báo phiền sao: « một mặt người Tàu thương thuyết xin giảm thuế hàng của họ chở qua Đông-dương, còn một mặt họ lại tăng thuế hàng của ngoại-quốc chở vào xứ họ. Từ Tchongking đến Tchentou, ghe đi 32 giờ mới tới mà cứ mỗi 2 giờ đồng hồ lại phải ghé lại đóng thuế, thật không đâu có như vậy.

Tuy nước nhà hữu sự song từ mấy năm sau đây người Tàu họ cũng giảm làm khó dân ngoại-quốc luôn.

Xưa kia mỗi khi các nước Âu Mỹ muốn xin Tàu đều chỉ họ cứ gởi ngay chiến hạm và súng đại bác là đủ. Nhớ lại vụ đốt nhà mát vua Tàu, nhớ lại ngày ký « điều ước bất bình đẳng » mà mình không thể không ngậm ngùi cho ai.

« Trải bao thỏ lặn ác tà », dân Trung-huê nay đã bước một bước rất dài trên con đường tấn hóa.

Đâu dè rằng cái giống người kẻ né sụt sè thuở xưa, hôm nay đã ngồi ngang vai với liệt quốc lại còn làm khó dễ nọ kia. Câu chuyện cấm chiếc tàu binh của một cường quốc chạy chơi trong sông Huỳnh-hà, câu chuyện đóng cửa một nhà báo ngoại-quốc kia đủ biểu hiệu cái thế lực nước Tàu hôm nay vậy.

Cho hay trong sự giao thiệp của các nước, chỗ hay dở cũng do nơi tài của sứ thần, nhưng phần nhiều là do nơi nước kia yếu hay mạnh.

NGUYỄN-VĂN-BÁ

Tại Hội-đồng Quản-hạt

Hội-đồng Quản-hạt đã bỏ thăm chuẩn y sổ chi xuất Nam-kỳ năm 1930

Ngày hôm kia Hội-đồng Quản-hạt đã nhóm lại mà bỏ thăm chuẩn y sổ chi xuất năm 1930.

Theo như sổ chi xuất đó, thì thuế năm 1930 chỉ tăng lên có 8 phần trăm, 8 % chớ không phải 10 phần trăm 10 % như năm ngoái.

Sổ chi xuất năm tới tổng cộng là 20 triệu, 559 ngàn, 636 đồng.

CHÁNH-TRỊ

Mất lòng trước, được lòng sau

Thứ ba tới đây, « Đông dương Trung-ước kinh tế viện » đã mở hội kỳ thứ nhứt.

Cái chế độ mới nầy có ích chi cho quyền lợi Annam mình không?

Điều đó rồi đây tôi sẽ dần dần bàn đến.

Bài nầy tôi muốn nói về cái danh hiệu đó.

Xưa nay ở xứ mình, bất kỳ là cái chế độ gì, mình cũng thường thấy hữu danh vô thiệt.

Ngày trước, thì «Thượng-nghị viện. « Làm cho ai ở nước ngoài mới đến cũng phải tưởng lầm rằng Đông-dương bây giờ không khác chi mấy cường quốc bên Âu, Mỹ. Đã có Thượng-nghị viện, tức là có Hạ-nghị viện. Không thua ai hết.

Vả chẳng những người nước khác lầm, mà chánh ngay người mình cũng còn lắm kẻ mơ hồ, thấy thế tưởng chắc bao nhiêu những quyền hành chi lớn lao đều ở trong tay mấy ông « Thượng-nghị ».

Tưởng e vì sợ dân lầm, nên một hôm nọ chánh phủ mới sửa tên mà kêu là « Hội đồng chánh phủ ».

Mới đây lại còn bày ra hai cái viện « Nhơn dân đại biểu » ở Trung, Bắc-kỳ.

Cũng vì cái tên rực rỡ, có danh không thiệt ấy mới sanh ra chuyện rắc rối « Huỳnh-thúc Kháng-Jabouille ».

« Tiền xa kỳ phục, hậu xa giới chi », ở dưới bóng mặt trời nhiệt đới, chuyến nầy chúng ta lại dặn thấy một cái danh hiệu không mấy lòe lẹt.

« Hội đồng kinh tế », — nói nôm na cho Nam-kỳ cho dễ hiểu — thì còn ai lầm nữa đặng.

« Hội đồng kinh tế », thì còn ai không hiểu là một cái hội-đồng chỉ để lo việc tài chánh trong xứ nầy.

Không phải tôi cho việc tài chánh, kinh tế của một xứ xài bạc 12 quan như Đông-dương mình là một việc nhỏ.

Tôi chỉ muốn nói kinh tế chớ không phải chánh trị.

Đừng lầm!

Còn ai lầm nữa?

Song quan toàn quyền Pasquier đã lựa cái tên ngay thật như thế, thời cũng là một việc đáng khen.

Làm vậy là để cho chúng ta khỏi thất vọng.

Chúng ta không thất vọng, tức là lợi cho chánh phủ ít nhiều.

Tôi còn ước ao một điều chót.

Từ rày về sau, mỗi một việc gì, chánh phủ cũng nên thế theo ý đó mà hành sự.

« Mất lòng trước, được lòng sau », có lẽ lại là một câu phương ngôn chánh trị.

Diệp văn Kỳ

Tại sân C.S.A

Chiều nay và chiều mai sẽ có kết quả cuộc tranh vô địch các tay mơ

Cuộc đánh tơ nít để đánh cho các tay mơ ra thể nào, bổn báo đã thuật kỳ rồi.

Chiều nay và chiều mai sẽ đánh tiếp.

Đi độc chiếc thì còn hai độ; một độ áp chót Mẹo gặp Nữa, cả hai đều ở hội Garcerie. Thưởng (Socitang) gặp Ngươn (Tân-An).

Trong 4 người nầy, đồng sức với nhau, khó đoán trước. Ai ăn thì đi độ chót. Chức vô địch tay mơ về ai?

Cũng còn một vài độ đôi nữa.

Chắc đánh kịch liệt lắm, vì chỉ còn vài độ mà thôi.

Ai ưa chơi tơ-nít, nhớ rủ nhau lên C. S. A. cho đông, trong 2 bữa chót nầy.

Sắp có bão lụt nữa chăng?

Ở Huế hai ngày rày trời mưa to lắm

Năm nay đâu đâu cũng bị thiên tai hết. Xứ mình nào để tránh khỏi. Mới vừa bão lụt ở Bắc-kỳ, nước ngập ở Lèo, cũng ở Nam-kỳ đây, nay lại đến phiên Huế. Không rõ vì cớ gì mà hai ngày rày trời mưa to lắm, ở trong thành, cũng ngoài cũng vậy.

Dân Tàu đối với người Nhựt

Ở Thượng-hải, họ cổ động tẩy chay hàng hóa Nhựt-Bổn

Hội Trung-Quốc đề bài trừ các điều ước bất bình đẳng ở Thượng-Hải quyết định tẩy-chay thêm hàng hóa của người Nhựt, được phản đối cách hành động cường ngạnh của lính tuần phòng Nhựt-Bổn ở Phụng-Thiên, về cuộc xung đột với lính cảnh sát Tàu vừa rồi.

Thời cuộc nước Tàu

Biết chừng nào nước Tàu thống nhứt được?

Trong thì Quảng-Đông và Quảng Tây sửa soạn đánh nhau ngoài thì quân Nga [illegible]

Tin Hương cảng ngày 3 Octobre cho hay rằng Quảng Đông và Quảng Tây hai bên đều giàng

Bạch sùng-Hi

binh mà ra, e không khỏi đánh nhau được. Binh cứu viện của Nam kinh gởi chưa đến. Ở Wuchon thì hai bên đã có thử chơi nhau ít ít rồi. Quan lãnh sự Huê-kỳ ở Wuchow gởi đàn-bà con gái ra ngoài. Luật quân phòng thi hành ở Quảng-đông nghiêm nhặc lắm. Xe ô tô có súng, cùng lính tuần phòng đi khắp đường, các công thự đều có người giữ kính cẩn lắm.

Một phần ở Quảng-Tây coi tình hình rắc rối lắm. Có lẽ Bạch-sùng-Hi làm tướng soái.

Còn tướng soái Lui-woon-Im đương giữ Wuchow bây giờ với 20.000 binh mà có lẽ đánh giúp Nam-kinh.

Trong lúc ấy thì ở Phụng-Thiên cho hay rằng các đường ở vùng Mãng-châu-Lý thuộc về người Tàu đều bị quân kỵ mã và máy bay của người Nga quăng ném trái phá trong nhiều giờ.

Còn theo như tin người Nhựt thì quân binh Tàu cũng xâm lấn địa phận Nga. Trong 3 ngày rày có lẽ hai bên đánh nhau rất kịch liệt, nhứt là chỗ gần ga Matsevakaya của người Nga trên con đường xe lửa Trung-Đông.

CÂU CHUYỆN HẰNG NGÀY

Tấm lòng háo sanh

Mình thường nghe nói: « Đức chúa trời gây dựng nên người giống như hình tượng của Ngài »

Nhưng coi kỹ mấy cái tượng ảnh trong các sách của đạo Thiên-chúa, thì thiệt mình cũng chưa hề thấy hình tượng của Ngài ra sao. Mà như có có đi nữa, thời e cũng là hình tượng người Âu-châu, chớ ai kể chi mình là dô lỗ mũi xẹp.

Người giống Trời chăng? Đố ai biết đặng.

Có một điều chắc là người thèm làm-mặt Trời lắm.

Song họ chỉ thèm cái cách thèm của loài người. Nghĩ lo làm sao cho khỏi hại đến cái sự ham muốn của họ.

Giả tỷ như cái lòng háo sanh là riêng cho trời đất, còn sự chém giết, là đồ quí của người. Song hễ coi hơi êm êm, thì họ đã muốn làm-mặt Trời mà tỏ ra như luông có lòng háo sanh, háo sanh đối với tất cả muôn việc.

Chẳng nói đâu xa, mới rồi có kẻ tính lấy vườn Bờ rô mà lập một cái trường thể thao lớn thì đã có ông đa tay lên trên trời mà nói: Ôi tội nghiệp cho mấy cây sao lớn lắm!

Đến việc đốn mấy cây me ở đường Catinat, cũng chẳng thiếu chi người than trời trách đất: dừng, dừng để cho rìu búa động nhằm mấy sanh vật kia mà đau lòng tôi quá!

Loài người, rảnh rang vô sự, mà tập dặng chút lòng háo sanh như vậy cũng là một việc tốt.

Tôi nói ra đây không phải là có ý chê cười chi. Tôi nói sự thật.

Và tôi chỉ xin tỏ một điều, là ý kiến tôi đối với mấy cây me ở Saigon.

Người thương cây là một giống sanh cật không nỡ làm đau, kẻ thì nghĩ như thi ông Ronsard mà sợ động đến mấy nàng « Thi-Tiên » nằm ngửa, nằm nghiêng trên mấy nhánh cây me Saigon

Phải chi tôi làm Hội-đồng thành-phố, thì tôi cũng nhứt định không cho đốn.

Song tôi lại chỉ thương người; Đà con nghĩ coi, nếu như đốn hết me ở Saigon, thì mấy tay đất mối thầy kiện, mấy ông ra lo hội-đồng mới đứng dưới gốc chi bây giờ?

Tân-việt

Ai đau nên nhớ

Tiền nằm nhà thương Đồn đất và nhà thương Drouet lên giá

Trong kỳ nhóm Hội-đồng quản hạt ngày 30 Septembre vừa rồi, thì Hội-đồng định lên giá nằm dưỡng bịnh tại nhà thương Đồn Đất (Saigon) và nhà thương Drouet. Quan viên cũng vậy, mà thường nhân ta cũng vậy, ai ai cũng phải trả giá như sau nầy:

Hạng nhứt	5p.
Hạng nhì	3p. 75
Hạng ba	3p. 50

Con nít trên 12 tuổi, trả giá như người lớn.

Con nít từ 5 tới 12 tuổi, trả nửa giá.

Con nít từ 3 tới 5 tuổi, trả một phần tư giá.

Con nít còn bú: không tính tiền.

Chánh phủ Quảng-Đông lo đề phòng

Chánh-Phủ Quảng-Đông đương lo trừ binh ở con Sông phía Tây, và phía Bắc. Kho thuốc đạn làm việc ngày đêm không ngớt.

Nam-kinh gởi qua Quảng-Đông 3 đạo binh được giúp sức cho binh bổn xứ chống cự với binh Trương-phát-Khuê.

Coi bộ các quan-viên Quảng-Tây có ý nghịch với Quảng-Đông.

Mất hết một tay hòa-bình

Ông Stresmann Tổng-trưởng ngoại giao bộ nước Đức mới tạ thế

Dư luận hoàn-cầu thương tiếc ông nhiều lắm

Sớm mai ngày 4 Aout, cả nước Đức rất cảm-động mà hay tin ông Stresmann tạ thế.

Ông Stresmann

Ông là Tổng-trưởng ngoại giao bộ nước Đức, lại là lãnh tụ đảng bình dân. Tư tưởng ông là tư tưởng hòa-bình, muốn cứu khỏi nước Đức, cũng làm cho nước Đức cùng nước Pháp quên thù xưa mà hòa-hiệp nhau lại.

Ở hội Vạn-Quốc hay được tin chẳng lành ấy, ai ai cũng đều thương tiếc ông không cùng. Vì chính ông, cùng ông Briand nước Pháp, là hai người trụ cốt trong việc xây thế giới theo mặt hòa bình.

Thế lực của người Huê-kiều ở xứ nầy

Thứ năm 10 Octobre tới đây thì chợ Saigon sẽ không có thịt

Ông xã Saigon mới thông tư cho dân chúng biết rằng vì bởi ngày lễ kỷ niệm Dân-quốc Trung-huê nên đến thứ năm 10 Octobre tới đây, thì chợ mới Saigon không có bán thịt.

Mỗi năm Annam mình lại mới có dịp suy nghĩ đến việc đời, lại rõ biết cái thế lực của người Huê-kiều ở xứ nầy.

Vậy mà mấy ai đi chợ không thịt, chịu hỏi riêng mình: Tại sao vậy?

NGƯỜI Á SANG ÂU

NGANG CÔN-NÔN

Khi tôi ra đi, những người quyến thuộc tiễn chơn, tất tam dặn có đều chi hay nên viết thơ cho biết. Tôi không từ nan với ai cả. Nhưng nếu viết riêng từng người một, thì viết sao cho hết được. Vậy xin mượn tờ Thần-Chung nầy mà viết cái thơ chung. Ai là tri âm đó, đọc đến nhậm tình cho.

Tôi sẽ không viết nhựt-ký, vì đã có nhiều người nhựt-ký sự đi Tây rồi. Bây giờ như tôi có muốn nói nữa chắc cũng là nhàm tai. Cho nên kể chi những [illegible] đọc đường .... Ai muốn xem nhựt ký thời nên đọc Nam-Phong có nhựt ký của ông Phạm Quỳnh, đọc *Phụ-Nữ-Tân-Văn* có nhựt ký của ông Cao Chánh, của Phạm-văn-Anh tiên sanh (1), đọc *Paris khám lớn Saigon* mà đọc ngược lại thời cũng là một cái nhựt-ký của ông Phan-văn-Gia vậy.

Vậy tôi chỉ chép các cái ấn tượng (impressions) còn để lại trong óc tôi sau khi ngang qua các phong cảnh. Nay bắt đầu chép cái ấn tượng khi đi ngang qua đảo Côn-Nôn.

Vừa ngang qua Vũng-Tàu hồi trưa đó, mấy câu thơ tả cảnh Cần-giờ của cụ Nguyễn trường-Tộ ngày xưa, ngâm vừa mới dứt:

San hà điện-định nhưng y cựu
Cảnh sắc thương-mang dị bất tiền
Như thử giang-san thùy tác chủ
Yếu tương tình sự vấn chi thiên.

Đây đã đến Côn-Nôn đảo rồi đây. Một lằng cù lao đột ngột, nổi lên trên mặt biển Trung-Hoa. Ác xế trời tây, rọi ngay trên đầu đảo, mây mù bao đảnh núi phiếu diểu mông lung. Nước biếc một vùng, xôn xao sóng bủa. Đá mòn mây đợi, cây cằn, cỏ cọi, vết tang thương nói chẳng hay cùng. Hỡi đá trơ trọi kia ơi! kể từ khi ngươi ra đời, ngươi đã nhìn mặt được mấy người đau khổ?

Lạ cho, phong cảnh trên trời, dưới nước, giữa non nầy, trông rất hữu tình thay mà sao hai tiếng Côn-nôn lại nghe ra ghê gớm? Côn-nôn ôi! ngươi có phải là tội nhơn của trời đất hay không? Ta không tin rằng ngươi là một giống ác ở giữa biển minh mang nầy vậy.

Bãi Long-Hải, suối Xuân-Trường đâu có đẹp hơn ngươi mà sao lại tiếng tăm nó lừng lẫy? Côn-Nôn ôi! ở hai nơi kia, cuộc vui đầy tháng, trận cười quanh năm. Ngươi có biết vàng vạn bạc triệu của bọn hành thi, tẩu nhục nó đem đổ nơi đó hay không? Côn-Nôn ôi! Côn-Nôn ôi! ngươi thật là xấu phước vô duyên vậy. Xấu phước vô duyên vậy........

Nọ kia đàn con chim én liệng, xớt trên mặt biển lao xao. Chim ôi! người là ta đây, nghe đến Côn-Nôn đã sa lệ, mà chúng ngươi sao lại vui vẽ như dường kia? Tè ra cái đất trích nầy, vốn không phải là trời sanh ra để đày chung các loài sao vậy? Ôi thôi! nỗi bất-bình trời đất có hay đâu. Chỗ Côn-Nôn nầy không phải là chỗ đã dung thân vua Gia-Long xưa nọ hay sao? Hà cớ một thời nó cứu người, một thời nó lại nhốt người?

Các người nhốt trong đảo ấy có phải là tội nhân của xã-hội cả không? Hay là đều vì xã-hội đày tội ác mà mới có những người tù đó? . . . .
. . . .
. . . . ? Ôi! tội chăng, là cái xã-hội kia, chớ những người tù phát phối ra đây tưởng không có tội gì cả. Nếu người ta muốn xét các cái mà người đời gọi là tội ác, cho tới nguồn gốc của nó, thời khắc thấy lời nói trên là lời nói phải vậy.

Ừ, xã hội đã là xấu ác, mà không bao giờ chịu nhận lấy lỗi mình, cứ đổ lỗi cho một bọn người của xã hội đem để biệt ra tận nơi giữa chốn tịch liêu. Đi qua đảo Côn nôn tôi có cái cảm giác là như thế.

Sà-đà du tử

(1) Chữ tiên-sinh vốn không phân ra giống đực giống cái gì, nên đờn ông hay đờn bà cũng được, người tàu cũng hay viết Tống khánh linh tiên sanh v.v.

BỐN NĂM SƯ-PHẠM

V

Chẳng phải một mình thầy dạy pháp văn mà thôi, còn gặp nhiều thầy khác cũng buồn quá, thiệt « *đi đâu là cũng cái lôi thôi* » Thầy dạy toán, M. T. cắt nghĩa không ai hiểu gì hết, vỏ lật sách ra đọc rột rột rồi lên bản vẽ hình trả bài, thầy trả bài của thầy xong lại kêu học trò lên trả bài. Thầy có tánh vui vẽ ít hay phạt, song học với thầy cả năm hết sách nầy qua sách kia chớ nhớ không mấy chút và hiểu cũng không bao nhiêu.

Nhiều khi thầy lật sách đọc một hai bài toán biểu học trò làm, học trò làm không được rồi thầy làm cũng không xong, lại có lúc thầy cho một bài toán biểu học trò làm kinh với thầy chừng học trò đem lên mà thầy còn đương kiếm ....

Học trò đứa nầy ngó đứa kia dầu rằng không nói không cười chớ cái ngó có nhiều ý nghĩa sâu xa. Có khi ngó là phục mà cũng có khi ngó là chê ....

Về địa dư thì học khoẻ lắm, một ông thầy mặt đỏ hỏng hồng mới thấy tưởng ông giận ai dữ vậy. Tánh ông nóng thiệt, hễ đứa nào làm đều sai thì ông vỗ bàn vỗ ghế, la lối om sòm, mà hết giận rồi thôi chớ không nhớ lỗi đứa nào hết.

Vào lớp, ông dọn bài sơ ít đứa rồi ông lật sách ra đọc đôi ba tờ, cắt nghĩa sơ sài rồi biểu học trò đặt tóm lại (résumé) trong tập. Học trò làm gì mặc ý, đừng la lối thì thôi, còn thầy lật nhựt-trình ra đọc đặng chờ đổi giờ.

Nói mấy thầy, học trò sợ một bà đầm hơn hết. Bà dạy về khoa học (science). Tới giờ của bà, đứa nào đứa nấy cũng sợ hồi hộp. Không phải bà đánh khảo gì, song trong cái ngó của bà cách cười của bà trông vào phải ghê gớm. Có nhiều trò, bài thì học thuộc mà nghe bà kêu tới tên, thần hồn bay mất hết lên u ở không biết đâu trả bài rồi bị « zéro »

Cái sợ nghĩ ra cũng lạ, như thầy dạy pháp văn cho zéro biết bao nhiêu, ngày nào cũng bị thầy phạt mà ít sợ thầy còn như bà đầm nầy mỗi tuần gặp bà có một giờ mà sao sợ bà quá vậy không biết... Bà dạy giỏi thiệt, bài cắt nghĩa đành rành đứa nào không hiểu đó là tự không trí thức, hễ bị bà phạt đó là đáng tội chớ không oan ức gì.

Hồi trước muốn học với người Tây bao nhiêu bây giờ lại ngán họ bao nhiêu. Làm việc với họ mà họ không hiểu mình, mình cũng không hiểu họ thì cũng khó mà tấn phát được.

Phải chi học trò mới vào trường năm thứ nhứt thì để cho thầy Annam dạy, thầy ngó sơ qua biết tánh mỗi đứa rồi lần lần thầy sửa đổi, chỉ cho cách ăn thôi ở theo người chừng lên năm thứ hai để Tây dạy cũng được.

Với thầy Annam, nếu học trò nói một câu tiếng tây trật thầy không hiểu được thì có biểu học trò nói tiếng Annam cho mình nghe đặng sửa lại, chớ với một người Tây nếu nói trật làm sao mà sửa, có khi sửa câu trúng mà nghĩa lại không trúng theo ý học trò muốn nói. Có nhiều khi thầy không hiểu học trò, học trò muốn khen thầy mà câu nói nghe ra là chê thầy, có khi đặt một câu gì, ý thanh mà câu tiếng Tây lại tục, vì vậy mà học trò phải bị phạt, bị phạt nầy oan ức, lại có thầy vì đó mà để ý ghét học trò luôn nữa.

Mấy cái đó mà với một ông thầy Annam, học trò đâu có bị đều như thế.

Nói cho phải thầy Annam cũng có người thiếu tư cách. Như ông thầy dạy quốc - văn (Annamite) là một ông già đa mưu trí, có bằng tốt nghiệp. Vì thiếu thầy và quốc-văn không cần dùng cho lắm (?) nên để ông vào dạy. Ông cho bài thuộc lòng như: «*chăn trâu đọc sách cầm cỏ chăn dê* » như « *ngày xưa đạ ở rú g* [illegible] *bạn) khuông nhớ Hán muôn phần xó* [illegible] » Ông cắt nghĩa Kiều một cách khiếm nhã Răng ông thì rung, miệng ông nói văn nước miếng cũng, mình nín cười không được phải cười rộ lên, ông mắc cở nên mét với ông đốc xuống rầy biểu phải kính trọng ông là một người lão thành annam,... Ông dạy « kiểu » đó mà biểu ai nín cười cho được.

L.T.

Cuộc đấu hài nhi Annam

Bản hội tỏ về cuộc đấu hài nhi để riêng cho con trẻ annam từ (tuổi) một ngày cho đến (tuổi) hai mươi bốn tháng, mà cha mẹ ở tại Saigon hay là ở trong hai hạt Cholon và Giadinh, kính cho ai nấy đặng hay, bản ủy viên để tra xét các trẻ dự cuộc đấu nầy, ngày đấu có bốn bà Langsa và sáu bà annam đã khẳng chịu dự vào cuộc đấu nầy, theo như lời bản hội đã xin.

Bản-hội hết lòng thành-thật cám ơn quí bà : Béziat, Francerics, Berland và [illegible]ontel ; cùng bà Đốc-phủ Thu, là người danh giá ai ai cũng đều biết ; bà Trần-văn-Đôn, là nội-trợ của một vị y-khoa tấn-sĩ có danh ; bà Lưu-văn-Lang, là nội - trợ của ông Bát-vật sở Tạo-tác ; bà Nguyễn-đức-Nhuận, chủ báo "Phụ-nữ Tân-văn" ; bà Trương-vĩnh-Tống, là nội-trợ của một ông phán ở dinh Soái-phủ Nam-kỳ ; bà Alexis Lân, nội-trợ của một vị Bát-vật sở Điện-khí.

∴

Bản hội nhắc lại cho ai nấy rõ là cha mẹ phải có tấm giấy riêng (fiche) xin với mấy ông chủ nhà thuốc tây, cho không, không có ăn tiền, rồi đem giấy đó trình tại dinh Đốc-lý Saigon hay là dinh Đốc-lý Cholon mà xin giấy chứng sự khai-sanh khỏi tốn tiền, của các trẻ con dự cuộc đấu nầy.

Những giấy đó (fiches) có để sẵn tại các dược phòng Langsa (pharmacies françaises) Saigon và Cholon từ ngày 1er cho tới ngày 10 Octobre.

Các con trẻ sanh tại tỉnh Giadinh thì xin giấy khai sanh tại nhà thương châu thành.

Xin cha mẹ hãy đem giấy khai-sanh của con mình theo đặng cho quan thầy thuốc lúc trình con mình mà dự đấu, hầu cho tiện bề đặng sắp hạng. Bản hội xin chỉ tên của mấy ông thầy thuốc và giờ cùng ngày của quí ông sẽ *kháng th[illegible]* cho các trẻ con dự cuộc đấu nầy.

Tại Saigon

Dr. Bourg'n. - Viện bảo-dưỡng hài-nhi (tục gọi là nhà thương con nít).

Ngày thứ bảy 12 và thứ tư 16 Octobre, từ 8 tới 11 giờ sớm mai ; và từ 2 giờ rưỡi cho đến 5 giờ chiều.

Dr. Périsson.— 218 rue Mac-Mahon.

Phòng biện sự và kháng luật

23 rue Filippini 23

Tại góc đường Espagne và filippini nghĩa là chung với báo quán Thần-Chung có một ông luật khoa cử nhơn chuyên về việc kiện thưa. Vậy ai có việc đến tòa, nên lại hỏi ông. Người hết lòng chỉ bảo, và làm đơn từ giùm cho,

Vụ nào cần phải có trạng sư, người giao lại cho trạng sư. Tính giá rẻ, mà lại hết lòng lo lắm.

Mỗi lần kháng luật 10$

Ở dưới tỉnh muốn hỏi chi về luật : xin gởi theo một cái mandat mười đồng, Không có mandat thì không trả lời.

Chớ nên tiếc mười đồng, mà nhiều khi phải tốn vài ba trăm không ích chi hết ! ! !

Ngày thứ sáu 11 và thứ bảy 12 Octobre, từ 3 giờ cho đến 6 giờ chiều.

Dr Trần-văn-[illegible]ôn. Ở đường Fillippini.

Ngày thứ bảy 12 và thứ tư 19 Octobre. Từ 3 giờ cho đến 5 giờ chiều.

Dr Cao-si-Tấn.— Đường Mac-Mahon, số 150.

Ngày thứ năm 10 và thứ năm 17 Octobre. Từ 9 giờ tới 10 giờ rưỡi.

Dr [illegible]guyễn - văn - Thinh. — Đường Verdun, số 89.

Ngày thứ bảy 12 và thứ tư 16 Octobre. Từ 3 giờ tới 5 giờ chiều.

Dr. Nguyễn-[illegible]. — Đường Mac-Mahon, số 73,

Ngày thứ bảy 12 và thứ tư 16 Octobre. Từ 3 giờ tới 5 giờ chiều.

Dr [illegible]. — Đường Pierre Flandrin số 2.

Ngày thứ bảy 12 và thứ tư 16 Octobre. Sớm mai từ 6 giờ đến 9, chiều từ 3 giờ tới 4 giờ.

Cholon

Melle lẹ Dr Ellich. — Maternité, Boulevard Drouhet.

Ngày thứ bảy 12 và thứ tư 16 Octobre. Từ 3 giờ tới 5 giờ chiều.

Giadinh.

Dr Bigille de Lanjibandières. — Tại nhà thương. Ngày thứ sáu 11 và thứ bảy 12 Octobre Từ 7 giờ đến 9 giờ ban mai.

Bản-hội sẽ cho công chúng biết các phần thưởng định phân phát, và những đều khác cần ích của mấy người mẹ (Annam) muốn biết cho rõ.

Tin thể thao

Cuộc tranh Challenge khoa-học-tập chí

Chiều chúa nhựt nầy, trên sân Mayer sẽ có hai trận đấu cầu về cuộc tranh Challenge K.H.T.C. như sau nầy : Trận đầu, hội Paul Bert đá với hội Transit. Giám-cuộc : M. Bút. Trận sau, hội Annhon đá với hội Khánh-hội. Giám : M. Thôm.

Lời bàn : hội Transit là hội mới ra đời, tài sức chiến tướng chưa biết ra sao, song gặp PaulBert là hội vô-địch toàn nhì của Tổng - cuộc Annam, phần chắc Transit phải thua.

Còn An-nhơn cũng là một hội rất mới mẻ, lại gặp Khánh-hội là anh hùng thứ ba của T. C. A. thì khó cho An-nhơn chống cự nổi.

∴

Tổng Cuộc Thể Thao Cholon

Trong sân Cholon, cũng chiều chúa nhựt nầy sẽ có 3 cuộc đấu cầu như sau nầy :

Trận đầu : Palikao đá với Khanhhoi M.M.

Trận thứ nhì : Xóm-củi đá Finale với Police (cuộc tranh Challenge Veuve Amiot)

Trận thứ ba ; Commerce đượt với Cholon.

Ai sẽ giựt Challenge veuve Amiot ? Xóm củi hay là Police ? Commerce là anh hùng thứ nhì của T. C. A. Saigon sẽ thắng nổi Cholon chăng ?

Hai câu hỏi khó cho ta trả lời ! Vì hai trận xem thật đồng sức, sự thắng hại chắc do nơi đều may rủi. Một đều ta biết trước là chắc sẽ kịch liệt vô cùng. Ước ao sao cho cuộc chơi nầy sẽ được vuông tròn. Ai là người mộ thể thao chớ nên bỏ qua rất uổng. Nên đi xem ! ! !

∴

Đánh võ

Jack - Sharkey đánh ngã Tommy Longrhan

Trận nầy, hôm trước tôi có bàn rằng Tommy Longrhan vì nhẹ cân hơn Sharkey, nên có thắng được thì chỉ thắng hơn Sharkey không thì phải bị đánh ngã.

Lời bàn không sai, Mới có tin cho hay rằng Tommy Longrhan bị Sharkey đánh ngã trong hiệp thứ ba, tại võ-đài Yauku Stadium, trước mắt 40.000 người khán giả.

Thắng trận nầy, Sharkey, sẽ gặp Max Schmeling hay là Phill Scoot vì hai võ sĩ nầy sẽ đánh nhau. Ai thắng thì được chọn tỉ thí với Sharkey mà tranh vô địch hoàn cầu.

Kid Chocolate thắng point Al. Singer

Có tin cho hay rằng võ s. Kid Chocolate đánh thắng point Al. Singer. Trận nầy xem thật mát mắt. Hai bên tranh nhau kịch liệt vô cùng, coi rất đồng tài đồng sức. Chocolate có tài đánh trường giang, còn Al. Singer lại giỏi về cách chơi lộ câu. Tranh nhau 12 hiệp xem không mãn nhãn. Rốt cuộc, Chocolate được thắng point Singer. Khán giả có 5[illegible] người.

Thắng trận nầy, Chocolate có xin tỉ thí với Battling Batalino là người mới thắng Routis mà giựt chức vô-địch hoàn cầu đấy. Trận Chocolate-Batalino thế nào cũng phải sẽ có. So theo tài lực đôi bên, thì phần chắc, Kid Chocolate sẽ thắng. Trong làng đánh võ, ai cũng công nhận rằng Chocolate đáng là tay vô-địch hoàn-cầu hạng *plume*, nhưng lấy làm tiếc cho và chưa được hân hạnh mà tranh hức ấy, vì cũng tại nơi câu chuyện màu da mà xưa nay thường làm thiệt thòi cho nhiều tay võ-sĩ.

Những thứ xe

DELAGE

sáu máy

14 vì 17 mã Lực

Không phải chạy trên đường mà lướt trên mặt đất

Société des GARAGES CHARNER

SAIGON

Đọc sách gì ?

HOÀNG-HOA-CƯƠNG

Kể sự tích 72 người liệt-sĩ Tàu Trữ bán tại Bảo-Tồn Ấn-quán.

NGÔ-TẤT-TỐ dịch.

HẢNG

M. L. M. MOHAMED

Ancien associé de la Maison Ibrahim

Buôn bán hột xoàn

57 Rue Catinat 57 Saigon

Chúng tôi chuyên về buôn bán hột xoàn đủ cỡ, lớn cỏ, nhỏ cỏ, nước thiệt tốt, giá cả thiệt rẻ.

Lại có bán cả đồ mĩ trang bằng vàng và platine, Đủ kiểu kiểm thời.

Đáng chổ quí ông quí bà tin cậy.

Tiếp rước rất tử tế.

M. L. M. MOHAMED

Joaillier-Diamantaire

57 Rue Catinat 57 Saigon

Công ty Việt-Nam bảo-hiểm xe hơi

Hội nặc danh 200.000$

56, RUE PELLERIN

Công ty nầy Bảo-hiểm xe một giá tiền và theo thể lệ Công ty của người Âu-châu, nhưng có phần lợi đặc biệt hơn là bỏ phần tiền chủ xe phải chịu trong số tiền Công-ty bồi thường, mà lại không buộc chủ xe phải đóng một số tiền phụ thêm như các Công ty khác.

Giây thép tắt ASSURANA

Giây thép nói : 748

Hỡi đồng-bào !

Hãy tiện-tặng đi, nên nghĩ tới việc tương-lai của quí đồng-bào của gia-quyến quí vị và của nước nhà. Người nào mà không có tiền dư thì không làm gì được cả !

VIỆT NAM NGÂN HÀNG

LƯƠNG-MINH-KÝ DƯỢC TỬU

MÔN [illegible] SỐ 31 [illegible] THỦY-BINH CHOLON — Gởi mandat xin để Monsieur LƯƠNG-HOÀI patron de la maison LƯƠNG-MINH-KÝ

Sâm nhung kê dược tửu

Rượu thuốc nầy chuyên trị đờn bà [illegible] tồn, xương đau nhức mỏi [illegible] bạch đái, bạch [illegible] khi hư huyết nhược [illegible] bụng nhức đầu. [illegible] dùng rượu nầy thì thấy kinh nguyệt đều [illegible] thường-từ hàng nhớ vậy. Mỗi ve lớn 1$00 [illegible] nhỏ 0 60

Mỗi ngày uống 3 lần. mỗi lần [illegible] nhỏ

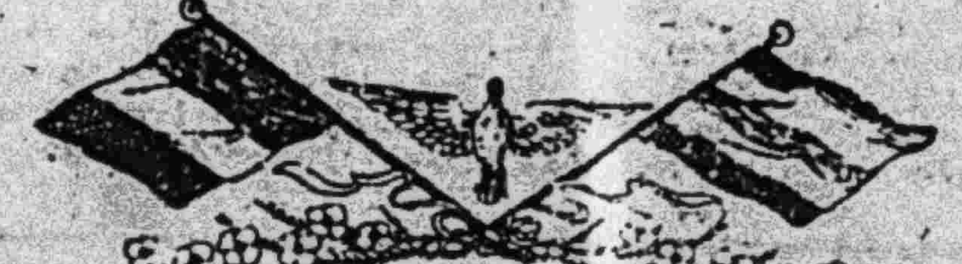

Bổ thận dược tửu

Phàm đờn ông, đờn bà, lao tâm lao lực quá thì khí huyết suy nhược, tinh thần bải hoải miệng lưỡi khô khan ăn uống không ngon, đường đại tiện không thông, các chứng ấy bởi thận hư mà sanh ra, nếu uống rượu nầy thì bồi bổ thận ty, còn đờn bà [illegible] hàn lãnh [illegible] không có thai dùng rượu nầy thì sẽ bổ huyết mà làm cho [illegible] khí [illegible] cũng có thứ chân tình vậy, nếu phu phụ đều dùng thường rượu nầy sẽ mau có [illegible]. Mỗi ve lớn. 1$00. Mỗi ve nhỏ...0,60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Bổ huyết dược tửu

Huyết là quan hệ trong thân thể người ta con người [illegible] mạnh đều yếu [illegible] huyết [illegible] dùng thứ rượu thuốc nầy thì huyết khí tro nên tươi [illegible] [illegible] huyết kém thì dùng ngay rượu nầy uống [illegible] nguyên thần bổ [illegible] là một thứ rượu vô song vậy

Mỗi ve lớn.............. 1$00

Mỗi ve nhỏ.............. 0 60

Mỗi ngày uống 3 lần mỗi lần 2 ly nhỏ.

Chương tử dược tửu

[illegible]

Mỗi ve lớn .... 1$00

Mỗi ve nhỏ .... 0$60

Mỗi ngày uống 3 lần mỗi lần 2 ly nhỏ.

Trật đả dược tửu

Thứ rượu thuốc bí truyền của bồi đường nầy chuyên trị thương tích té đánh bị thương, khử phong khử thấp tán phong tán đàm khỏi phù khỏi thũng, hoặc tứ chi rủ liệt, sơn - phong chướng khí, dùng đến ứng nghiệm như thần. nếu không bịnh mà dùng thì bồi bổ người, khí khỏe mạnh sống lâu.

Mỗi ve lớn 1$00

Mỗi ve nhỏ 0$60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ

Sứ quốc công dược tửu

Rượu thuốc nầy chuyên trị nam, phụ bị chứng phong [illegible] ngủ trưởng, tứ chi nhức mỏi miệng mắt xếch méo xương [illegible] nói năng lúc ngạt bán thân [illegible] toại. phong đàm hạc [illegible] chứng ấy dùng rượu nầy mà trị thì kiến hiệu ngay.

Mỗi ve lớn 1$00

Mỗi ve nhỏ 0$60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Chu-Công bá tuế tửu

Phương rượu thuốc nầy trước cho ông Chu-Công đã ba đời thường dùng, ngày nay truyền khắp cả nơi ai dùng cũng đều khen là công hiệu, già trẻ mà khí huyết hư nhược đau xương nhức mỏi mất lòa, nhức đầu tứ chi vô lực nằm ngủ mộng di, dùng rượu thuốc nầy hiệu nghiệm rất mau.

Mỗi ve lớn.............. 1$00

Mỗi ve nhỏ.............. 0,60

Mỗi ngày uống ba lần mỗi lần 2 ly nhỏ.

Vệ sanh tửu

Thứ rượu thuốc nầy chuyên bổ về thận khi suy nhược làm cho tráng dương ích tinh, giúp việc cho phòng-sự thiệt là công hiệu. Nếu khí huyết kém suy, nhức đầu lòa mắt, mạng môn hỏa nhược, nguyên dương bất cố, làm cho việc phòng sự [illegible] nên dùng rượu nầy thì thật là lâm diên chung ngọc vậy.

Mỗi ve lớn . . . 1$00

Mỗi ve nhỏ . . . 0 60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ

Linh chi lộ

Thuốc bổ nầy uống nó bổ khí huyết mạnh gân cốt thêm não lực ích thọ sống lâu, làm cho râu tóc đen lại, già trở nên trẻ và nó trị được hết thảy các chứng bịnh hư nhược như là tiện [illegible], chẳng đủ, bịnh bệu kém bổ, âm dương đều hư, thận suy khí huyết đều kém mặt vàng mình gầy ốm, mất lờ lệt, lại điếc, tinh thần bai hoải, hay quên đau lưng mỏi gối, chơn tay yếu ớt, không muốn ăn uống, ngủ không yên giấc và đờn bà nguyệt kinh không điều, xích bạch đái hạ, lâu không thọ thai, uống nó đều hay lắm.

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần [illegible]. — Ve lớn 2$00 — Ve trung 1$00

Vạn ứng dược tửu

Phương rượu thuốc nầy chuyên trị nam phụ lão ấu bị chứng hư phong, phong thấp, [illegible] gân nhức, bán thân bất toại, âm dương không đầy [illegible] bụng đau [illegible] phát thương phong, [illegible] huyết [illegible] chưởng khí [illegible] không [illegible]

Mỗi ve lớn . . . 1$00

Mỗi ve nhỏ . . . 0. 30

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

[illegible]uyên niên ích thọ tửu

Rượu nầy chuyên trị âm dương bất hòa, tửu sắc quá độ thận suy tinh lạnh dương sự bất cử, sức lực hư tổn dùng rượu nầy tức thì âm dương điều hòa, thêm tinh bổ thận, phàm đờn ông, đờn bà tinh khí hư nhược, tứ chi bải hoải dùng rượu nầy thiệt là hay lắm, không bịnh dùng thường thì được mạnh sức mà bá bịnh không dám phạm đến.

Mỗi ve lớn.............. 1$00

Mỗi ve nhỏ.............. 0. 30

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Phong thấp dược tửu

[illegible]

Mỗi ve lớn..... 1$00

Mỗi ve nhỏ..... 0.60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Thanh huyết giải độc dược tửu

[illegible]

Rượu thuốc chữa ghiền

[illegible]

Ve lớn... [illegible] — Ve nhỏ.. [illegible]

Cứu cấp vạn ứng dầu

[illegible]

Mỗi ve giá.......... 0$20

Bổ não trấp

Thuốc nầy là một vật bổ óc rất hay phàm những người học hành hay [illegible] bán, phải dùng não lực nhiều quá mà thường uống thuốc [illegible] nó hay đã thấu ích chỉ khai [illegible] làm cho tinh thần sung [illegible] trị bịnh [illegible] trí và tinh thần [illegible] thiệt là linh nghiệm hạng nhứt.

Mỗi ngày uống 3 lần, sớm, trưa, tối, mỗi lần [illegible]. Ve lớn giá [illegible] — ve nhỏ [illegible]

Hổ cốt mộc qua tửu

Thứ rượu nầy có tài khử phong [illegible]

Mỗi ve lớn...... 1$[illegible]

Mỗi ve nhỏ...... 0.60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ

Saigon — Imp. du Thần-Chung

Le Gérant : NGUYEN-VAN-BA

MẤY ÔNG BÁN ĐỒ GIA VỊ VÀ BÁN HÀNG CƠM

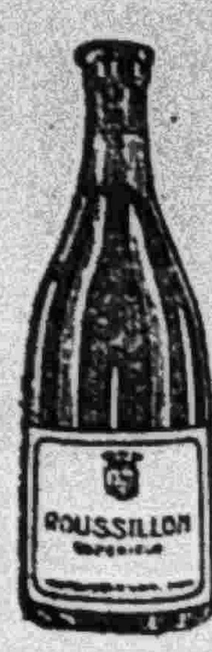

Mấy ông sẽ được lợi nhiều và sẽ làm vui lòng những bạn hàng của các ông, thì nên đem rượu mua tại hãng ESPÉRIQUETTE.

Rượu này nhứt là của người Lang Sa chế ra. Những người Lang-Sa hảo và biết dùng rượu ngon, thì uống rượu của hãng ông ESPÉRIQUETTE.

J. ESPERIQUETTE
VINS LIQUEURS SPIRITUEUX
155 RUE D'ESPAGNE SAIGON

TIN TRONG NƯỚC

NAM KỲ

CHOLON

Tòn-đờ cờ-bạc — ăn trộm! Xin ông Cò bót Bình-đông ghé mắt!!

Đường Quai de Lagém. ở Bình-đông, là con đường xưa nay dân lương-thiện, làm ăn yên ở, không xảy ra trộm đạo!.... Mà nay ai thử đi ngang qua đường ấy, thì thấy rõ, nào bài-cào, phé, xu-di từ sắc v. v.... rần rộ đêm ngày, còn ngoài đường, thì biết bao kẻ vô nhà cửa, vô nghiệp, tối lên xuống cùng đường, tụi đó chúng nó ngang ngang, trông mấy bác cảnh-sát, đường ấy im lắm, thong thả, để cho tụi nó chơi bời vậy....

Ô! Cũng vì cờ-bạc quá lống, mà cách mấy tuần nay, chẳng có đêm nào khỏi bị trộm cắp, tối đêm 1er /10/29, nhà của M. T. gần nhà ông Huyện...... bị tụi nó khuân sạch chẳng còn một món, ôi! dân nghèo khổ như chúng tôi làm rằm tối o I được chút ít, đã bị tụi nó cướp cả, than thay!!!

Vậy ông có muốn bắt, chúng tôi xin đếm chỉ và quả quyết đứa đầu đảng ấy, là người mà từ đầu đến chưn, từ ngực đến sau lưng có rồng, rắn, theo chân đó, không ai dám lạ ...

Ôi! dân bị trộm kêu-ca, xin ông cò bót Bình-đông, ráng ghé mắt giùm cho!!!

Dân Bình Đông
Trương lâm-anh

TANAN

Cò bót bất tài chăng?

Giữa châu thành Tân-an là một nơi thị tứ, quan làng có, cò bót và sở tuần thành có đủ. thế mà cờ bạc ngày đêm rầm rầm hai ba đám, nào là bài cào, me nhứt là xổ đề ăn thua sòng nào cũng có bạc ngàn, mà lại động êm như bàn thạch.

Cò bót lính tráng dường như dung dưỡng bọn cờ bạc vậy, bấy lâu nay chưa từng nghe bắt đặng đám nào cả cho nên bọn thổ chứa và tay con một ngày một lộng hành thái quá Chớ sờ sờ giữa châu thành ngang nhiên trước mắt, mà sở bắt lính tráng bắt không đặng, là nghĩa gì? Hoặc là mà ăn xôi chùa rồi phải làm thinh.

Ôi! nếu cò bót và sở lính tuần thành không dám trừ và dung dưỡng bọn cờ bạc thì rất nguy cho mấy nhà lương thiện ở chung quanh châu thành vì bọn du côn về nghiệp nghề thua quá tất trông lưng trở giết chi cũng xoay qua cái nghề ăn trộm v.v.

Vậy nay mong quan chánh chủ tỉnh và quan chủ quận để ý giùm và sớm trừ cho hết mong chi trông cậy tuần thành ở tây được nữa.

Cao văn-Tâm

CAITHIA

Cầu tàu sắt nhơn

Cái cầu tàu ở Cai bia thiệt là tệ hết chỗ nói. Cầu tàu bằng cây, ban đầu có lan can, cột đèn. Sau lan can, hư hết, cột đèn cũng bay. Bây giờ chỗ thì gãy ván, chỗ thì mọt ăn, có lỗ có hang, rung rinh như thằng lắc đất đuôi, không biết giờ nào sập tuốt. Nước chảy mạnh còn muốn bay, huống chi lại có tàu mỗi ngày cặp 3, 4 lần, bộ hành đông đảo. Mỗi lần cặp là mỗi lần rúc rúc. Như hôm trước đây, chiếc tàu Sa ra Lợi cặp có hơi mạnh một chút, cầu rung rinh tưởng sập làm cho một bà già phải rớt tuốt xuống sông. may nhờ có người ta vớt lên không thôi cũng rồi đời một mạng. Còn đồ hành lý của bà trôi mất hết.

Đó cầu tàu tệ như vậy mà có ai chịu sửa nay là làm cầu khác đâu. Như không sửa thì phá đi chớ để vậy một ngày kia cầu sập không khỏi chết oan vài mạng con người. Cường đó lỗi tại ai?

Tội nghiệp quá, ai muốn ăn trên ngồi trước thì làm sao cho không uổng cái tiếng dân chi phụ mẫu.

Mong sao bài này thấu tới tai mấy ông làm Cai thia và nhờ mấy ông nghĩ đến.

Thanh Lang

TRUNG KỲ

HUE

Thi vào trường

Ngày 9 Septembre đã thi vào lớp nhứt niên cụ thể trường Quốc Học và lớp Sư phạm nhứt niên. Số sĩ tử cụ thể tất cả là 248. được vào khẩu vấn 109; đậu được 95; còn ban sư phạm có 192 trò thi, được vào khẩu vấn 72, đậu tất cả được 35.

Đến ngày 16 septembre là ngày khai giảng, trong tuần đầu chỉ có ngạch lên các lớp thôi; đến tuần sau mới khởi sự học. Còn học trò thì chỉ nhứt thiết cho vô lớp năm, còn các lớp trên thì để cho học trò trong trường lên lớp mà thôi không nhận học trò ngoài vô, thành thử như bỏ cái ngõ trên, chỉ để mở ngõ dưới mà thôi, mà lại còn lỏ lẻ thôi, chớ chẳng được bao nhiêu. Ở Huế có được 4 trường sơ học (trường Quốc ... Mọi không có lớp ...) mà mỗi trường chỉ có cho vô độ 15-20 trò vào lớp năm, mà số học trò xin vô như kiến cỏ nên các phụ huynh rất phàn nàn về cái nạn không trường cho con học. Còn các trường riêng thì có trường Thầy Dòng, trường Hồ tá Hàm và Cung anh Hy hiềm nhưng lại đến không có học trò lớp năm và lớp tư.

Kiến chụp hình hiệu:
ELECTRA
LÀ TỐT NHỨT.
CÓ TRỮ BÁN TẠI:
PHOTO-THAI-SANH
166, Rue des Marins Cholon
Hỏi điều chi cũng trả lời.

Bán Đất Nhà Nước

Lời rao cho nhơn dân đặng hay đến *ngày thứ ba và thứ tư, nhằm mùng năm, mùng sáu tháng mười một tây, năm 1929*, chín giờ ban mai, tại tòa bố Baclieu sẽ khởi hành phát mãi đấu giá 129 sở đất nhà nước đạt thành mỗi sở chừng 300 mẫu trở lại, tọa lạc tại làng Khánh-An và Tân-Hưng thuộc về tỉnh Baclieu.

Định ra giá, tùy theo nơi: như đất làng Khánh-An là 50p, 35p và 13p mỗi mẫu, còn đất ở làng Tân-Hưng là 12p. 10p và 8p mỗi mẫu.

Ai muốn dự cuộc đấu giá này thì phải làm đơn bằng giấy tín chỉ gởi đến Quan Thống-Đốc Nam-kỳ, phải định theo đơn những giấy tờ đã định trong điều thứ 6 trong lời nghị ngày 13 juin 1929, đặng cho rõ biết: căn cước, dân nước nào, đã đúng tuổi thành nhơn, đủ luật đứng mua bán, tiền của có đặng bao nhiêu, đơn này phải gởi đến quan Thống-Đốc Nam-kỳ trước ngày 25 Octobre 1929, chẳng đặng quá kỳ hạng ấy.

Tờ giao kèo và họa đồ về sự đấu giá này để tại tòa bố Baclieu và tại tòa năm dinh Hiệp-lý Nam-kỳ (Chương-Thơ).

BINHDINH

(Chiếc đò chở 90 người bị đắm hơn 60 người thiệt mạng)

Hôm 1er Septembre vừa rồi tại bến đò Qui-hậu Đông-am thuộc tỉnh Bình-định xảy ra một vụ đắm đò rất là thê thảm.

Số là buổi chiều hôm ấy có hơn 300 người vừa thợ vừa cu-ly đi làm về, đến bến đò Qui-hậu Đông-am, vì ai cũng sợ tối, nên tranh nhau xuống đò cho kỳ được. Thành ra chuyến đò ấy đầy quá, cả thảy đến 90 con người.

Vừa chèo ra giữa sông chính chỗ giòng nước chảy mạnh, hai tên lái đò chèo thế không kịp nên bị ngọn nước chao vào đò, khiến cho đò nghiêng đi rồi úp chụp xuống. Tôi nhứt là lúc đò vừa đắm thì thấy mấy lớp người lặn nổi nào lên mặt sông, người nào sức khỏe biết bơi thì vào bờ được, không biết bơi chỉ nhào được vài cái là chìm.

Lại có người cũng khỏe cũng biết bơi nhưng bị người khác níu chặt quá không bơi được, cũng đến nỗi chết. Cách ba hôm sau suốt từ khúc sông Đông-am đến. Cái thây chỗ thì rồi lên 1 cái xác, chỗ thì rồi 2 3 cái xác, tính chỉ thấy vớt được đến hơn 60 xác rồi. Thiệt là một cái nạn thê thảm ít khi từng thấy.

CŨNG VÌ BẶC THIỆP

Nhà chụp ảnh QUẢNG-CHÂU ở tại đường Jaccaréo ngang cầu Xóm-Chỉ Cholon mở cửa mới đặng hai tháng mà đặng quí ngài huệ cố rất đông.

Làm hình rất tinh xảo mà lại tùy theo ý muốn mỗi người, hễ quí ngài muốn sao thì chúng tôi làm đặng như vậy.

Quí ngài nào chưa biết danh tiệm Quảng-Châu xin mời lại chụp thử một lần thì sẽ rõ tài.

Ngoài ra nghề chụp ảnh, chúng tôi cũng có trữ bán các thứ đồ dùng về nghề hình.

NOUVEAUTÉS — SPORTS
AU BON MARCHÉ SAIGONNAIS
Mme NGUYỄN-THỊ QUY dite THANH
No 54 Rue Viénot - Saigon
CHEMISES
NŒUDS — RÉGATES
NÓN NỈ — NÓN CASQUES
Nón nải piqué màu trắng và bằng màu
Bán sỉ và bán lẻ.— Ở xa xin viết thơ thương nghị

LA VIOLETTE

Vẽ chơn dung ngó mặt người sống Rất mau, rất khéo.
Vẽ sơn-thủy thờ và treo trong nhà.
Tại nhà « La Violette » có chưng hình vẽ
Lãnh rửa hình và rọi hình ra lớn, có màu không phai. Rất mau, rất kỹ, giá rẻ.
Hãy đến xem.
Ai muốn rước họa-sĩ về nhà vẽ chơn-dung, hãy đến thương lượng.
Lê-trung Nghĩa
Kính đồn.
N° 30 rue Chasseloup-Laubat
(góc đường Massiges)

Phan-bá-Thiên

KHÁCH-SẠNG
Đường Khải Định Phanthiết
(Sau rạp hát Cinéma Thiết)

Lập ở chỗ cao ráo mát mẻ, trên dưới có 12 phòng rất rộng rãi cách sắp đặt theo lối kim-thời, đồ đạc đều mới cả, có garage, cầu tiêu máy. Nói tóm lại là một cái nhà ngủ rất hoàn-toàn, rất sạch sẽ, không thua chi mấy nhà hàng lớn ở Saigon.

Không tiện nói nhiều, chắc quí quí khách cũng đủ biết, cứ dám mong rằng khi nào quí khách có đi Phan-thiết xin mời lại phòng tôi nghỉ một lần thì biết cách sắp đặt của chúng tôi ra sao và sau nữa là quí-khách giúp cho đồng bang được vững bền trên đường thương mãi, chúng tôi rất đa tạ và cảm ơn.

Chủ nhơn kính cáo

Quảng cáo đồng nhân

Mấy năm nay tôi về việc ruộng vườn nên để cái « NAM-VIỆT KHÁCH LẦU » cho người khác mà về Châuđốc.

Nay xuống Sa'gon lập lại nhà « NAM-KỲ KHÁCH LẦU » ở *đường Galliéni N° 11-13 15-17-23 et 29 Saigon.*

Chỗ này ở mé lộ 30 thước, một giẫy lầu cao, nhiều ngọn gió mát, lại thấu được cái cảnh tượng và chợ Ông Thượng chợ Bến-Thành và trước mắt, thật có vẻ Thành thị mà Vi nọ lắm, nhìn chúc tỏ Phong-lưu, đẹp vui lòng các khách.

Lời quê xin tỏ cùng bạn lưu tâm
Huỳnh-huệ-Kỳ *Cẩn khải*
N 29 Bd Galliéni

Lời rao đấu giá

Cho ai nấy được hay rằng đến ngày 22 Octobre 1929, lúc 9 giờ ban mai, tại bảng chánh sở « XE LỬA LỘC-NINH VÀ MIỀN TRUNG CHÂU ĐÔNG DƯƠNG » ở số 32 đường Boulevard de la Somme (*ở trên lầu thứ nhì*) sẽ mở cuộc đấu giá:

1) *Mấy sở đất đã để bồ đá một khoảng đất bằng trên con đường Bo-g-Đ ng. X đến Lộc Ninh.*

2) *Lãnh làm và chở ốc-g bằng sọng đúc cho lãng*

Muốn hỏi điều chi xin do nơi bảng chánh ở Saigon.

Nhựt-Nguyệt-Minh

Thầy coi tướng.

Tôi là thầy xem tướng coi quẻ đã có tiếng trong lục tỉnh, cúi xin mời qui khách có giờ rảnh nhẹ gót đến coi cho biết phú, quí, họa, phước. Tôi biết trị bịnh tà ma, sửa xương đổi tánh người và trị bịnh đau trí.

Nhựt-Nguyệt-Minh
En Face gare Mytho (Cholon)

GIÁ BÁO THẦN-CHUNG

Mỗi năm	12$00
Nửa năm	7 00
Ba tháng	4 00

Mandats xin nhớ đề cho M. NGUYỄN-VĂN-BÁ.
Quản-lý báo Thần Chung.

Hột xoàn đâu tốt?

Hãy lại tiệm ngành của ông J. GIUNTOLI ở đường Catinat Saigon, thì có đủ thứ, nước thiệt tốt, giá thật rẻ có nhiều thứ các mặt vuôn, hoặc hột xoàn giá đến 2000$ một carat.

Quản-Lý:
Huỳnh-v. Thông dit Qué

Thành Thăng-Long đã dời

Bấy lâu nay nghe tiếng, bây giờ, mới thấy đây, thật rõ ràng « Danh bất hư truyền » May khéo đúng MODE » kim-thời, giá rẻ thật thà vui vẻ.
Ai cũng vừa lòng.

THĂNG-LONG
Tailleur Tonkinois
53 rue Colonel Grimaud Saigon ngang gare Cuniac - Chợmới

Xưa kia ở đường d'Espagne, nhờ ơn quí đồng bào chiếu cố, nay đã dời lại phố mới, quyết lấy hết tài khéo mà đền ơn tri ngộ.

Chủ nhơn cẩn khải

Electric-Photo

84. Boulevard Bonnard. 84
— Grands portraits —
— Photo industrielle —
— Travaux d'amateurs —

Chụp hình bằng đèn điển ngày và đêm đều đặng xin mời qui khách và quí đồng bào đến viếng một lần cho biết.

Vua thuốc lậu

Bác-vật Từ ngọc Liên có đủ thứ chuyên môn trị các bịnh lậu, im la (sang-độc) hột, trẻ khi, vấn vào, bịnh nặng và lâu thế nào cũng mạnh dứt nọc có con, mạnh mẽ, thiên hạ hoan nghinh lắm, đã nói Khen là Vua Thuốc lậu. Thuốc bạch-đái, điều kinh ô bại, xuất an-thai, thiệt là kỳ phương liệt nghiệm. Bán contre rembt. Mua thuốc phải kể bịnh cho thật kỹ, thơ hỏi thăm phải để có trả lời, muốn bỏ Á phiện nên hỏi thăm thuốc này trước bắt hay lạ lắm. Gởi 5 xu có lấy catalogue.

Thơ, dây thép đề cho M. Đinh-Thành-Song *Pharmacien à* CAI-NHUM (*Poste*). *Có gởi bán ở Saigon 30 rue Aviateur-Garros Téléphone 923.*

VẠN QUỐC

TIẾT KIỆM HỘI

(Vạn-quốc trữ súc Hội)
HỘI NẶC DANH PHÁP ĐỂ HIỆP VỐN

Tư bổn của hội 65.000 lượng (1/2 đóng rồi) 2.000.000 quan phật lăng (1/4 đóng rồi)

Tiền Dự Trữ cuối năm 1923 là 28.740.185.97.

Quản-lý cuối Đông-Pháp, 25 đường Guynemer Saigon *Tél. 571.*

HỘI CÁC VÉ TIẾT-KIỆM LẠI Xổ số lần thứ hai mươi bốn *Ngày 28 Sept. 1929; série n° 567 được ra.*

Vé Tiết Kiệm số 5 6 7 thuộc về série 567 được bồ lại theo như giá tư bổn mình đã là:

1 ngàn đồng

Vé này của ông Từ-ngọc Liên ở tại Đáp-Cầu (Hà-nội)

Xổ số kỳ tới nhằm ngày thứ Hai 28 Octobre 1929. 3 giờ chiều tại phòng làm việc của hội 25 đường Guynemer, Saigon

Ai muốn lấy vé Tiết-Kiệm của hội lại tại mấy người Courtiers hay là Agents của hội. hoặc đến phòng văn Quản-Lý Đông Pháp số 25 đường Guynemer, Saigon

Có một cuốn sổ các nghị định, gởi cho người nào hỏi

SINDEX N° 1, RUE LEFÈBVRE SAIGON

(Ở LẦU TRÊN)

BÁN GÓP (cao tháng)

Thiên nhiên hệ về máy xay lúa, bán và ráp nhiều cái đủ đồ tiểu lớn nhỏ: có quan bác-vật là người Đức ráp máy.

Moteur tâm và đứng chạy khỏi đốt hiệu « DUPLEX » và « ATAC » chạy bằng dầu mazout (dầu cặn) ít hao dầu mỡ và cũng có máy hơi, lò hơi (machine à vapeur).

Có thể máy chạy bằng cối còn rất tốt, rất tiện từ 500 giạ sấp lên trong 24 giờ.

Cối chà rất tiện cho quí ông, không nóng gạo và trấu ra riêng, còn sự nát cũng ít hơn các nơi, vì có gắn theo cái xa quạt.

Có bán đồ phụ tùng theo trong máy, xin mời quí ông đến xem có sẵng.

Có bán đủ đồ làm về nghề nông và đồ cưa máy xay, máy cưa, máy gặt, vân vân....

Còn quí ông muốn rõ điều chi xin viết thơ cho M. ED. CHI (Compradore) thì sẵng lòng cắt nghĩa đành rành và trả lời lập tức xin đừng ngại.

TRÀNG BÔNG CƯỜM

(COURONNES)
TRƯỚNG, LIỄN, HẤNG
CÁC THỨ ĐỒ BẠC
ĐỒI-MỒI ĐŨA NGÀ
NÓN MÃNG CẦU, GIÀY
CỦA ANNAM LÀM RA

Bán Sỉ — LA TORTUE — Bán Lẻ
PHAN-TRUC-TRAC
16, Sabourain — SAIGON

Muốn cho khỏi sai lầm theo điều luật đi đường thì phải dùng vỏ

DUNLOP

được hữu ích trong lúc:

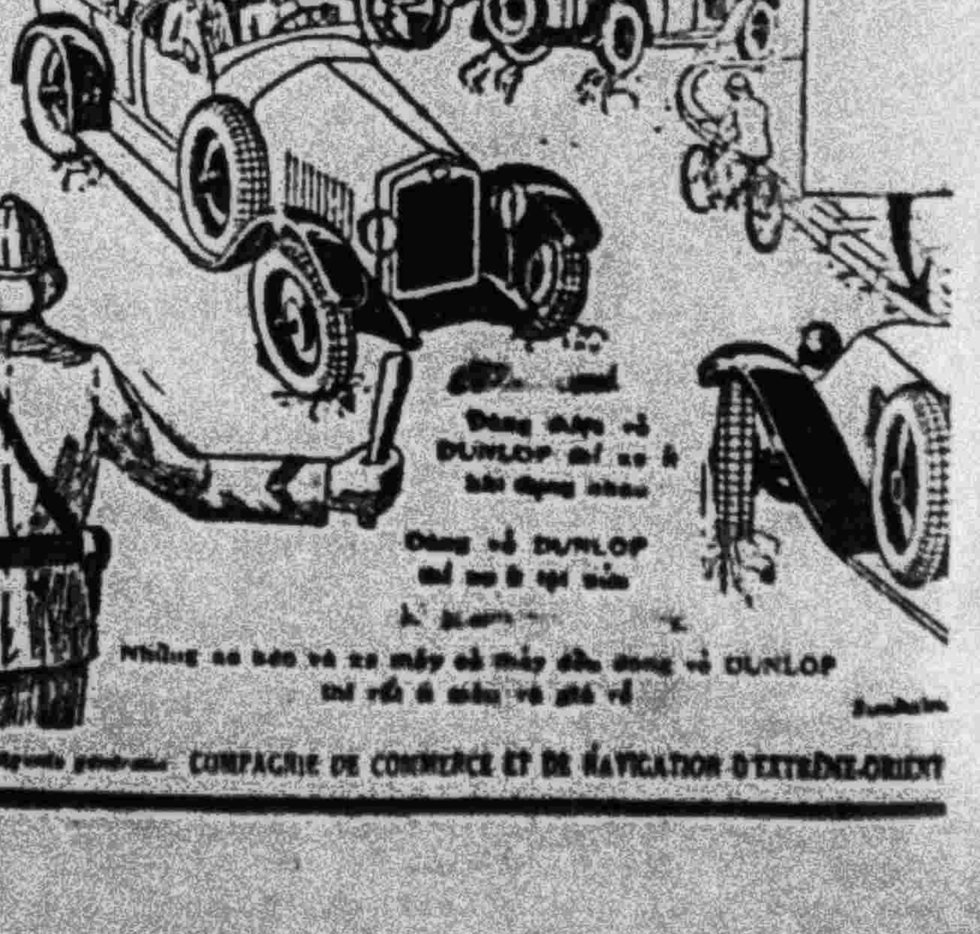

Agents généraux COMPAGNIE DE COMMERCE ET DE NAVIGATION D'EXTRÊME-ORIENT

PHÁP-HOA NGÂN-HÀNG
Banque Franco-Chinoise

— Hãng bạc công nghệ và Thương-Mãi.
Tư bổn dòn dã hết .... 50. 000. 000. quan
Vốn của Banque Industrielle de Chine ... 50 000. 000 quan
Số tiền dự trữ .... 22. 319. 000. quan
Ông Griolet, chánh-chủ bàn trị-sự của hãng bạc Paris và Hòa-lang. Ông quản-đốc của chánh-phủ Pháp : De Celles. Tổng quản-lý : ông Carrère.
Đặt các chi cuộc ở Paris, — Lyon — Marseille — Bắc-kinh — Thượng-hải — Thiên-Tân — Hương-cảng.
CÁC SỞ ĐẠI LÝ Ở ĐÔNG-PHÁP. — Hải-phòng — Hanoi — Namvian — Vịnh — Đà nẵng — Qui-nhơn — LẠI CÓ SỞ LÀM VIỆC Ở HUẾ và Thanh-Hóa.
Làm đủ các công việc thuộc về Ngân-Hàng.
Gởi tiền theo kiểu « thâu xuất tự tiện Compte-courant » mỗi năm lời 3 phân Gởi bạc Đông-pháp Gởi theo tiền Langsa lời 2 phân rưỡi.
Gởi tiền theo tiền căn kiệm, xin do hãng bạc sẽ định tiền lời riêng.
Gởi tiền về lấy ra phải có kỳ khắc. xin hỏi hãng bạc thì biết.
Chịu lãnh đòi tiền về chuyện giấy tờ buôn bán lại có nhận lãnh bán « traite » giấy mua mandat giấy thép gởi tiền các nơi đô thị khác, vân vân.
Hãng bạc Pháp-Hoa lại có cho mướn tủ sắt thứ thiệt tốt, thiệt chắn-chắn.

Tiệm bánh tây danh tiếng

31. 33. Rue Sabourain Saigon
làm đủ thứ bánh paté, Sandewichs, bombe glacée thường ngày và đồ điểm tâm, đồ giải lao. Bao làm các tiệc trà, tiệc rượu và làm các thứ bánh lớn nhỏ có bông, có chữ dùng theo đám tiệc. Xin qui khách tới tiệm tôi thì đặng vừa lòng không sai.
Kính cáo
Nguyễn-văn Dảo

RẤT NHIỀU ĐỒ MỸ NGHỆ ĐẮC

ĐỨC-LỢI

105-109 Rue d'Espagne - Saigon
Bổn tiệm mong ơn qui vị chiếu cố trong ba năm nay nên bổn tiệm được thịnh đạt.
Vậy nên bổn tiệm lúc nào cũng có sẵn 100 bộ ghế Salon kiểu Tây, Annam, cạnh cải rất khéo, rất hạp thời trang, ở chưng theo Saigon kiểu rất lạ, tủ thờ, kiến, tràng, liễn, bình phuông cẩn chạm rất xảo, tuế kiểu, bằng trắc và gỗ.
Đồ thau : Lư, chơn đèn đúc toàn thau lọc nước rất tốt, kiểu kim thời, bình bông và các món bằng đồng đen khắn tam khí chưng theo Salon rất đẹp.
Đồ thêu màu, tranh, áo gối, nấp bàn, vân . vân . . .
Bổn tiệm chỉ mong bán nhiều chớ không mong lời nhiều.
Vậy xin mong tấm lòng hạ cố của qui khách mà cho thương nghiệp của bổn tiệm được bằng người ngoại bang thì bổn tiệm lấy làm cảm ơn qui khách lắm lắm!
Chủ nhơn kính cáo
PHÙNG-VĂN-LÂM
105-109 Rue d'Espagne. — Saigon

Mới lại

Dĩa hát tiếng hắc nhiều thứ hiệt hay. Đại-lý độc-quyền bán ho ba hãng tại Nam-Kỳ ; Pathé, Victor, Béka. Có nhiều dĩa Đào Tiêm. Kép nhứt, hát.
Bán tại tiệm ĐỖ-NHƯ-LIÊN
91-93 Đường d'Espagne, Saigon
Dây-thoại-số : 690

ĐỦ THỨ DĨA HÁT

Dĩa hát bộ kim-thời Vạn-thành-ban.

Cô ba Xuân (Béka điển)	Văn-hí-Ban (Odéon điển)
Tân-Thinh (Béka điển)	Phước Tường (Odéon điển)
Phước-Tường (Béka điển)	Tân-Thinh (Odéon điển)
Kinh đạo (Béka điển)	Thầy chùa (Odéon điển)
Tân-thinh (Béka kỳ trước)	Văn-Hí Ban (Odéon trước)
Cô Phùng Há (Victor điển)	Văn-hí Ban (Victor trước)

Có máy hát Sonata, đủ đồ phụ tùng các hiệu máy hát.
Lãnh gởi contre-remboursement, xin hỏi mục lục nơi tiệm
LÊ VĂN TÀI, 82, rue G. Guynemer — Saigon.
(Bán sỉ và bán lẻ

CÁC NGÀI HÃY TỚI HỎI NHÀ

ĐÔNG-PHÁP ĐỊA-ỐC NGÂN-HÀNG

CHO VAY

CÓ NHÀ, PHỐ, ĐẤT Ở CHÂU THÀNH. — CÓ RUỘNG, ĐIỀN. — GIÚP VỐN CẤT NHÀ, PHỐ.

IDEAL PHOTO

74, Boulevard Bonnard Saigon
Bổn tiệm mới có ban nhiều thợ thiện-nghệ, chuyên môn làm đủ các thứ hình theo kiểu mới, và làm hình rọ ra lớn đủ màu « đen sépia, sanguine và couleur, cho màu rất tinh thần.
Xin qui vị chiếu cố, bổn tiệm rất đa tạ.
Thơ và mandat xin gởi cho :
M. Bùi-văn-Bôn. — 74 Boulevard Bonnard Saigon

Tin nước ngoài

Pháp

Các bạn học sanh thi đậu vào trường đại học Paris

Faculté des Lettres

Session de Mars et de Juin 1929, Histoire générale de la philosophie. M. Ngô dinh Thuc Mention A. B., Logique et philosophie générale, M. Ng. van Luan, Ngô dinh Thuc A. B. (licence ès lettres), Psychologie, M. Dao ngoc Toai, Hinh thai Thông, Morale et sociologie, M. Ng. van Bau A.B. Le ba Cong, Huynh huu hôi, Lam van Nghi Doan quan Tân, Dao ngoc Toai. Etudes grecques ; Pham duy Khiêm, Etudes latines M. Pham duy Khiêm Sociologie M. Bui quang An ; Nguyên la Chân, Science de l'Education ; Doan quang Tân A B. (licence ès lettres, Géographie économique Huynh huu Hôi.

Faculté des Sciences

Calcul différentiel et calcul intégral, M. Dang thuc Thong, Mathématiques générales ; Tran van Dom A.B.

Faculté de Médecine

Docteur en médecine M. Vu ngoc Anh, Examen fin d'études 5ème année : M. Le dinh Thi, Ng. viêm Hai, Ng. van Nha, Pham huu Chi Ritharazi Norodom. Examen de 4ème année : Ng. van Hai, Ng. van Kinh, Pham ba Viên Tran van De, Docteurs de l'Université ; M. Le văn Hue, Tran thoai Trân. Examen de 3ème année : M. Dang van Chiu, François Nguyên, Dao van De, Tran van De. Examen de 2ème année : Ng. trung Giao, Examen de 1ère année ; Mlle Henriette Bui, Ngo quoc Quyên, Ng. van Kiem, Ng. van Thang, Tran van Con.

Pharmacie session de juillet

Diplôme de pharmacien : Vu do Tainh. Interne en pharmacie Ho dac An, Passage en 4ème année Ho dac An, 2ème année Hoang mong Giap.

Faculté de droit

1ère année : Le van Thang, Dang trinh Ky mention Bien, Ng. khoa Phong, Tran v. Muon, Pham huu Tri, Bui quang An, Ng. huu Hai, 2ème année : Huynh van Phuong A. B. 3ème année Ng. van Le, Ng. Trac.

Ecole suppérieure des Mines

1ère année Ng. van Khai, 2ème année Ng. thiên Chi, M. Dang thuc Thong, diplômé d'ingénieur civil des mines.

Ecole suppérieur d'électricité

Ingénieur électricien Cao van Son.

Ecole d'aviation et construction automobile

Ng. duy Thanh, Tu van Tuiên.

Ecole des hautes études commerciales

Concours d'admission Ng. vo Bien.

Baccalauréat session de Juillet 1929

1ère partie sciences langues Ancien régime. M. Ng. van Dê. mention Bien, Pho duc Tô ; mention Bien.

Assez Bien : Chung van Niên, Pham gia Quan, Ng. tri Thue, Lê van Tinh.

Passable ; Mlle Ng. thi Anh, M. Ng. xuan An, Huynh khac Dung, Ng. van Hue, Dang van Liêm, Hoàng van Ngôn, Lâm quang Khuông, Lâm quang nghia, Lê van Sang, Huynh thiên Tuân Vo quang Triêu. Admissible Mlle Lê thi Hoang. 1ère partie sciences langues, Nouveau régime, M. Ng. khoa Thi A. B. Ng. loh Minh, Ngo van Tân Pham van Bach, Pham minh Hue, San Son, Ng. van Hoang, Ng. binh Nghiêm, Truong van Nhu, Admissible Ta ngoc Hà. 2ème partie Mathématiques M. Lâm chân Dat A.B. Châu thanh Kiên A.B. Ng. tân Quyên A.B. Passable, Ng. van Dinh, Phan vo Ky, Duong dan Hoè Ng tan Lã, Ng. gia Linh, Ng. van Tât, Ng. thoi Trong, Trân dang Trê, Bui van Thiâng.

2ème partie Philosophie. Mention Bien M. Lê ba Cang. Ng. ngoc Binh. Passable ; M. Pham vo Ky, Pham huu Phu, Chau tam Vuong. Admissible M. Duong cong Nam, Tran van Trân.

NAM-PHONG
Tùng-thư

Sách đã xuất bản

Văn-Minh luận. Ba thán ở Paris. — Văn-học nước Pháp Triết-học đạo Khổng. — Chính trị nước Pháp I Khảo về tiểu thuyết ; giá mỗi cuốn 0p40. — Chính trị nước Pháp II, giá 0p50
Cước gởi mỗi cuốn 0p19. mỗi cuốn sau thêm 0p06.
Mua buôn có trừ hué-hồng.
Bán tại nhà in LÊ-VĂN-PHÚ
80 phố Hàng-Gai — Hanoi.

Trung-Thu Trung-thu

Nay đã tới ngày : xin mời qui khách lại hiệu AN-THÁI, N 1, *rue Filippini Saigon*, mua bánh Trung Thu bọc về ăn chơi.
Còn qui-khách có cần dùng làm bằng-đông bằng-đá, con dấu đồng, cũng nên lại hiệu AN-THÁI sẽ đặng vừa lòng.
AN-THÁI HIỆU
Cẩn khải

OFFICE
CONTENTIEUX & IMMOBILIER

13 đường Cây-Mai-Cholon
Giây thép nói số 488

Bao lo các vụ kiện thưa Mua bán và cầm thế đất ruộng, nhà cửa, xuất nhập-cảng hàng hóa bổn-quốc cùng ngoại-quốc.
Công việc lo nhạm lẹ, huê hồng tính phải chăng. - Phòng-văn gần dinh Tham-biện cùng dinh Xã TâyCholon
Directeur ; François IV • Lộc

GRAND D'ARRIVAGE

de dix mille romans : Livre national bleu livre national rouge romans célèbres, romans cinéma Livre de poche.

SÁCH MỚI.-Việt-Nam sử-lược 2$. — Binh thiên hạ 0p20, Kẻ tâm người chịu 1p40. Hậu tam quốc, in rồi cuốn thứ 11. Thái hiệp ngũ nghĩa, in rồi cuốn thứ 7 giá 0p10. Diêu thuyền 0p15. Cướp quyền tạo hóa 0p10. Tấm lòng nghĩa hiệp 0p60 Cái nạn văn-chương 0p36. Nước hồ gươm 0p25.
Người nào ở xa muốn mua sách trên dây xin gởi tiền trước ít nhiều. Không gởi lãnh hóa giao-ngân.
TIN-ĐỨC THƯ-XÃ
Téléphone 669
37 rue Sabourain SAIGON.

Vạn hồi Xuân
dược-phòng

Rue Schrœder N 25 Saigon
(Hiệu ông cọp đài)

Cửu khai hoàn
Buồn này chuyên trị rem phụ lão ấu ngoại cảm thương phong, ho lâu năm, gặp dịp thuốc này thì bịnh dứt liền, uống trong 15 phút đồng hồ thì hiệu nghiệm,
Mỗi chai ... ... 0$60

Thị-Trường tiêu-tức

GIÁ BẠC
Ngày 4 Octobre 1929. 10. 80

GIÁ LÚA

Ngày 4 octobre 1929 giá 100 kilos	
Vinhlong	8 72
Gocong	8 97
Baixau	9 26
Vallua	9 38
Cambodge, thứ trắng	6 60
Cambodge thứ đỏ	7 28

GIÁ GẠO giá 100 kilos

Gạo số 1	3 81
Gạo số 2	3 10
Gạo số 3	2 63

TIN TÀU

Đến ...

Ở PHÁP SANG
Kouang Si 6-10
Compiègne 11-10
Forbin 11-10

TÀU VÀ NHỰT
Angers 12-10

Ở BẮC VÔ
Dalny 4-10 16 h.
Clau le chappe 13-1...

Đi ...

SANG PHÁP
Amboise 6-10 4 h.
Angers 14-10 12 h.
Dalny 7-10

TRUNG VÀ BẮC
Kouang Si 8-10
Forbin 15-10
Compiègne 15-10

TÀU VÀ NHỰT
André lebon 6-10 4 h.

SANG SINGAPORE
G. G. Merlin 5-10
G. G. Roume 7-10

Trường dạy cầm bánh xe-hơi

26 Rue Lacotte (tục gọi đường cây dừa)
Ở bổn trường có lãnh sửa máy xe hơi, dạy cầm bánh và máy móc xe hơi trong xe hơi:
Học mau thành nghề.
Làm kỹ Giá rẻ
Xin đồng bào lưu ý.
Lê-văn-Thông
Mécanicien

HÃNG BAO KÊ XE HƠI

ASSURANCE OVERSEA

N° 72 Rue Pellerin-Saigon
Adresse télégraphique :
Oversea Saigon
Téléphone N.988

Bất kỳ xe gì cũng bảo kê hết:
Xe nhà, xe đưa bộ hành, và xe chở hàng.
Xin hỏi chúng tôi thì biết giá mắt rẻ và khi có rủi ro thì chúng tôi bồi thường mau hay lâu, và dễ hay khó.
CŨNG BẢO KÊ NHÀ CỬA PHỐ XÁ.
Xin qui ông qui bà chiếu cố
J. Lê-văn-Đức.

VÊTEMENTS sur MESURE

"An Chic Tonkinois"
LÊ-TIẾN-CHỨC
... Rue Catinat -:- SAIGON

Hết thảy Lục-châu ai cũng công nhận rằng tiệm may đồ ÂU-PHỤC hiệu "An Chic Tonkinois" lập ra đã lâu năm, là may khéo hơn hết, mà giá lại rẻ, là vì có đủ các thứ hàng thiệt nhiều, mua thẳng hiệu Tây và Ăng-lê qua.

Có trữ bán thuốc chuyên trị chuyên bệnh LẬU và GIANG-MAI thiệt là hay. Đau cũng thế nào uống cũng hết.
Thuốc LẬU ..... giá ... một ve.
Thuốc GIANG-MAI giá ... một ve.
Bệnh nhẹ Lậu, uống 6 ve, Giang-mai 3 ve thì hết, giá cũng các nơi theo đâu. Lãnh hóa giao ngân. Thơ và Mandat xin nhớ đề :
M. LÊ-TIẾN-CHỨC
... rue Catinat Saigon.

Lưu Bá-Ôn bán bùa, tôi bán thuốc.

Người tục có câu rằng : « Thuốc cao đơn hườn tán thần tiên cũng khó biết » nếu chỉ thương bay bị quân bất bạ mà thuốc dối đời, chẳng những lấy tiền của người, lại còn làm hại đến sanh mạng của chúng. Vì người đời không xét nên chỉ thương bị lo lường điều do lẽ ấy. Bởi vậy nên chi chúng tôi cũng chỉ bỏ để sự thật thà chơn chánh giúp người nguy, cứu kẻ nơi chung cấp, ở công hoi tốt nói ... chẳng khác lòng, hung sững lâu, cái lời nói « Thần tiên khó biết » thật cũng chẳng có chi là quá đáng ...

Chủ nhơn tiệm chúng tôi xưa tung dược người dị nhơn trao các phương thuốc mầu nhiệm. Nghĩ rằng có của qui mà cứ để trong nhà sao bằng đem ra dâng cho công chúng. Chẳng nài khó nhọc, vốn riêng, hết ý xét tra, lươm đủ mầu-nhiệm lựa thuốc thật tốt mà luyện thành hoàn tán, đâu đâu cũng nghe danh, bịnh bịn đều thấy công hiệu. Từ ngày ra giúp đời đến nay, khắp cả thế-gian ai cũng nghe tiếng người nào đã uống thuốc của chúng tôi, cũng phải xưng tụng đầy đường. Bất kỳ là đơn cao hay là hườn tán, cũng phải xưng tụng đầy đường. Thật là « không cánh mà bay, không dò mà chạy », vì với là giả thuốc dối đời chẳng biết sao mà nói đặng. ... thứ thuốc của Bổn-hiệu chế ra có nhãn « Sư-tử ngậm trái cầu », như những là 1. — *Dầu trị phong kỳ nam.* — 2 — *Nước hốt thuốc ở thành thị dịch.* - 3. *Hoàn thần bịnh kết trắng đỏ.* Lại thêm những món thuốc lạ lùng, uống vô thấy mạnh tức khắc như : *Bá hoa đơn li hoa đơn, nước chữa nhức răng thuốc ho, nước an rị tiêu thực thu ... an thần bổ vớ ..., phụ khoa cung ... ga lưu kim đơn, thuốc sản-hậu vạn bịnh hồi xuân, thuốc tán cam tích, thuốc trị-bịnh lụa liệt,* mỗi món đều hiệu nghiệm phi-thường, tôi rằng nước « cam ... lộ nhành dương » cũng không có chi kêu là khoa thái quá. Các thứ thuốc này thật là thuốc thánh cứu đời có một không hai. Chúng tôi sợ công chúng không biết nên mới in vào nhựt báo để cho ai nấy đến tiện đường hỏi thăm.

Việt - Đông : THOẠI DƯ - ĐƯỜNG sản chế. — *Đại-Lý độc-quyền ở Saigon : Hiệu* TÍNH-LỢI 24 *Bd de la Somme. — Chi nhánh ở* Nam-Vang *Hiệu* VẠN-AN ĐƯỜNG. — *Tiệm nghánh ở Chợlớn Hiệu* HIỆP-AN, *rue des Jardins.*

Enseignement Primaire supérieur Franco-indigène
1ère, 2è, 3è et 4è année
EXAMENS ADMINISTRATIFS
BACCALAUREAT

A partir du 1er Octobre 1929
Leçons de FRANÇAIS
et de MATHEMATIQUES
tous les jours et tous les soirs de 18 h 30 à 20 h 30.
Par professeur. Licenciés enseignant depuis 14 ans.
Leçons particulières, leçons en commun et leçons par correspondance.
Les pensionnaires
sont acceptés

Pour tous renseignements, prière de s'adresser à :
M. MICHEL
9, rue Lucien Lacouture 9
Saigon-Chợđuì
(près de la voie ferrée Saigon-Mytho

Các ông chủ xe hơi nên chú ý

CAROSSERIE PEINTURE

Réparation Mécanique

Saigon có một tiệm Nam-hiệp-Thạnh là có phòng kiến rộng, sơn xe hơi thiệt tốt và mau, sửa đủ các thứ máy xe hơi rất cẩn thận, đóng thùng xe rất mau, kiểu rất đẹp.
May muôi xe và áo nệm (capotes et housses) có đủ các kiểu thiệt ngộ Sáng đưa làm chiều lấy xe, không mất công chờ đợi Charger bình accus, bảo lãnh đủ ampère, dùng được lâu.
Các qui khách ở Lục-châu muốn hỏi công chuyện về xe hơi xin viết thơ thương nghị, bổn hiệu sẽ trả lời liền.
Nam hiệp-Thạnh
Bùi Khải, Directeur
168 Bd. Galliéni — SAIGON
Téléphone n°173
Đường xe điện khi Cholon

Dịp may ít có

Muốn bán một chiếc canot bề dài 6m50, bề ngang 1m50, chỗ ngồi, vỏ bằng tôle kẽm, 4 máy 14 mã lực. Đồ mộc bằng giá tỵ, có mui, có kiến lá phủ. Do nơi M. Tăng-Diệu-Thành *Agent technique des Travaux Publics Saigon.*

Nhựt Dụng Từ Hàn

Ấy là tên của quyển sách có đủ những mẫu thức tờ giấy thuộc về Bằng khoán ruộng đất, như là : tờ tương phân, quân phân, chúc ngôn, tông chi, tờ hội bổn tộc-phả hương hoả đổi bổn tộc cử thủ bộ lập Hương hoả, mãi lại thục, mua bán, cầm cố cho đổi văn ăn .... mọi tờ đều chỉ rõ rằng phải làm sao cho đúng theo luật Hộ của người bổn quốc, còn tờ nào phải bị hủy bỏ; đã hết lâu, nay in lại lần thứ nhì, có thêm sửa đổi lại nhiều.
Giá mỗi cuốn .... 1$00
Tiền gởi 0,20
Ai muốn mua xin viết thơ và mandat cho :
Monsieur Lê-văn-Giỏi, ở *Saigon đường Pellerin số 97.*

PHÒNG-NGỦ-MỚI

hiệu
DINH-CÔNG KHÁCH-SẠN
53-55 Rue Colonel Grimaud
Saigon (Ở trước Chợ-mới Saigon)
Phòng thiệt rộng rãi và sạch sẽ. Boy có khuôn phép và bặc-thiệp.
Giá tính rẻ hơn các nơi Chỗ rất thanh tịnh và mát mẻ.
Chủ-nhơn :
Đinh-công-Sanh

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc này trị những chứng ho. Như là ho gió, ho lao, ho tồn, hoặc huyết bất hạng lâu mau. Hễ uống thuốc này vô trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm nhiều; ăn ngon, ngủ được, thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ.
Bổn đường chẳng nệ tốn công và tại Trung-Nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Việt-Nam bào chế ra một thứ thuốc để hiệu là Chỉ-Khái-Hoàn, ai ai cũng đều nghe tiếng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tỉnh đều có gởi bán.
Mandat đề gởi cho Huỳnh-Thanh chủ tiệm VẠN-AN-ĐƯỜNG *số 88 Rue de Douaumont - Saigon*

Muốn học tất mau giỏi để làm việc thì đến :

ECOLE CENTRALE DE COMMERCE

18 — 20 Rue Thomson Saigon
TRƯỜNG DẠY : Bút-toán, *thương mãi, ngân hàng, đánh máy chữ, viết-tắt, chữ Pháp, chữ Anh.—, Giáo-sư xuất thân các trường cao-đẳng thương-mãi.*
Trường kiếm dùm việc cho học-sanh giỏi.
Thơ và mandat gởi cho : *Monsieur* Trần-Mạnh-Nhàn
Directeur de l'Ecole de Centrale Commerce,
Sỡn-trường lãnh làm công việc sổ-sách.

Feuilleton—N° 68 Thanh-Chung 5 Octobre 1929

CHỪA DỨT HƯƠNG THỀ

XVI

CHUYỆN CŨ (1)

(Tiếp theo)

Ừ, cũng tại mấy cái tủ sắt và vựa lúa mà làm cho tôi, từ khi cha tôi mất dần về sau, phải chịu chẳng biết bao nhiêu là điều thống khổ. Thầy ông dư biết cái thống khổ về tinh thần nó ghê gớm biết bao nhiêu. Tôi tưởng những kẻ nghèo nàn đói rách họ có biết lọ là sướng đâu. Mà dẫu cho có ai là kẻ có chí cao thượng trong chốn bần cùng, tôi e họ cũng chẳng làm sao mà rỏ thấu cho hết cái khốn nạn thấp hèn nó đương bao bọc ở chung quanh mình tôi đây.

Khi chệt cạy tủ ra rồi, thấy cái nào, cái nấy trống trơn, một mảy cùng trong kẹt, thì gia tài của cha tôi chỉ còn dâu đặng hai ngàn mấy. Còn bao nhiêu nữ-trang của má tôi mất để lại mà tôi không chịu đem về nhà chồng nói để làm dấu tích cho trong nhà, nào vàng chạm xưa, nào chuỗi hột, nào hột xoàn đều không còn một mảnh. Cho đến cây kiễn chạm tôi đeo lúc nhỏ, thầy thường thấy là một vật giá ci lắng đáng bao lăm, nhưng tôi cưng quí nó lắm, cũng bị ai bốt đi đâu rào.

Cạy xong mấy cái tủ rồi, lúc bấy giờ ở trong nhà tôi lại xảy ra một cái quang cảnh dị thường lắm.

Người ở trong nhà đều tránh đi chỗ khác, tôi đứng ngơ ngáo, muốn nói, muốn hỏi mà không biết nói, biết hỏi điều gì, bà mẹ ghẻ tôi từ đâu mùa chí cũi chẳng ghé mắt vào, cứ ngồi trên bộ ván cách quan tài của cha tôi một căng nhà mà xỉa thuốc sống lia lịa, còn ở nhà tôi, cái mặt xưa nay chưa từng thấy, bỗi xanh đến đỏ, bỗi đỏ đã đến xanh; mỗi người mỗi thái độ, mỗi cặp con mắt mỗi nhìn hai cặp kia mà không ai chịu hỏ môi nói chi một tiếng. Lặng lặng cho đến nỗi tàng nhang trên bàn thờ cha tôi nhễu xuống mà cũng có thể nghe. Cái quảng cảnh dị thường hết sức.

Một bỗi lâu, tôi mới hỏi :

— Má, sao mà mấy cái tủ trống trơn bết như vầy ?

— Ai biết. Ba mầy chết, giao chìa khóa cho mầy, chớ phải giao cho tao đâu mầy hỏi,

Coi cái bộ nói ngoại rạch khóe, nách của bà ta, thiếu một chút nữa thời bà ta lại vu cho tôi chuyển của cha tôi mà đem đi nơi khác.

Tôi nghe trả lời như vậy, giận hết sức, nhưng nhìn lại cái quang-tài của cha mà rưng rưng hai hàng nước mắt không nói chi được nữa.

Thôi đã nói, thì nói luôn. Tôi kêu mấy chú chệt biểu theo tôi ra vựa lúa dặng có bẻ khóa — Ờ, cái vựa lúa nầy mới cất sau, e khi thầy không biết ; cất gần dưới mé sông, kế bên sân ciment đó.

Tôi chưa kịp biểu chệt mở cửa, thì đã có một người gia-đình già chạy lại mà nói với tôi :

— Dọ, lúa bán hết rồi cô Hai, ông đau nằm xuống đặng vài bữa, thì bà đã kêu người từng-khao dưới chợ mà bán hết rồi.

— Vậy chớ ông đau từ hồi nào lận ?

— Thưa, gần hơn một tuần rồi, cô Hai mới xuống.

Tới đây, tôi dằng lòng hết đặng đứng dựa bên cửa vựa lúa mà khóc như mưa.

— Trời ơi, tôi không nuôi đặng cha tôi, tôi chẳng thấy mặt cha tôi là chỉ vì « cái đồ khốn kiếp nầy thế thôi. Phải chi không có tủ sắt, vựa lúa thì tôi đã dặng gần cha tôi trước khi vĩnh biệt.

Tôi đương khóc dương kể thì ở nhà tôi trên nhà học hộc chạy xuống hỏi :

— Sao ?

— Sao cái gì ?

— Lúa chớ cái gì ?

Tôi đương giận bà kia sẵn, đương tức chuyện nhà tôi, sẵn, đương nhớ cha mẹ tôi, đương than phận mình, nên nghe nói đến tiền bạc, đến lúa thì quạu liền mà nói.

— Cha tôi mất còn chưa chôn, trong nhà không nghe một tiếng khóc, mà ai cũng chỉ biết có hai chuyện, tiền bạc và lúa, người thì giựt tả giựt hữu, kẻ thì hỏi trước, hỏi sau !

Ở nhà tôi xốc lại, tính làm dữ với tôi. Song lúc bấy giờ không biết nghĩ sao mà nói êm lại :

— Chuyện nầy phải thưa với Sơn dầm, với tòa ngay bây giờ mới được

Thật tôi không hiểu thưa Tòa, thưa Sơn-dầm là có ích chi không. Tôi chỉ nghĩ quang-tài cha mình còn nằm trên mặt đất mà phải kêu quan đến nhà, thì quả là một chuyện quái gở. Và tôi bình nhựt đã dòm mà ghét cái tánh vật chất của ở nhà tôi sẵn, đến chừng, đương lúc đau rầu mà nghe vậy lại khó chịu hơn nữa. Tôi nói đại:

— Mình thiệt tham quá. Không ai được phép kêu ai tới nhà tôi đương buổi có tang hết.

Ôi thôi, tôi không biết giận mà nói như vậy, thời có tội lỗi chi không, mà tôi vừa dứt lời, đã thấy bàn tay mặt chồng tôi xáng vào má tôi một cái thiệt mạnh và nghe nói chi lăm băm, tợ hồ như : Đồ khốn ! Của đã để cho người ta ăn hết, mà lại còn xất nữa.

Không biết có phải nói như vậy không. Vì tôi bị đánh rồi, thì không còn chút chi tri giác như thường nữa. Không nói một tiếng.

Tôi cười ngất.

Vừa đi lên, vừa cười. Lại bàn thờ cha tôi lấy ba cây nhang thắp, ngồi xuống lạy, tuy là nước mắt rưng rưng nhưng miệng cũng vẫn cười.

Cái cười tôi đã cười trước quang tài cha tôi, từ đó đến nay tôi vẫn còn giữ mãi.

Chồng đánh vợ là chuyện người Annam mình cho là thường. Và chánh tôi bây giờ cũng có một người chị em bạn học trong trường nữ-học ngày xưa, hễ bị chồng đánh bao nhiêu, lại càng thương càng quí bấy nhiêu ; Chồng bớp tai là nựng, chồng đạp là cưng. Có nhiều chị em thấy chuyện lọ như vậy, họ mới bày điều ra là bởi chị ta có học « xin tả » nên có đánh cũng như nựng.

Lúc tôi còn nhỏ, má tôi hay ngồi nói chuyện với ba tôi rằng: sau tôi gả con Huê có chồng, mà rủi bị thằng chồng khốn nạn nó đánh con tội thì tôi bắt nó về lập tức.

Thật thế, vợ chồng mà đến đấm, đến cú, thôi không còn chi nữa.

Tôi cũng nghĩ như thế. Tôi cũng chẳng bao giờ cho ai đụng vào thân thể tôi một cách vô lễ như vậy.

Song phải chi vì chuyện chi, đương lúc nào, mà ở nhà tôi quá tri dằng mình không dặng cho đến nỗi ra thói vỏ phu, thì dẫu cho, tôi có tức tối bao nhiêu, tôi cũng còn có thể nghĩ như lời tục ngữ « chén bác trong sông » rồi kệ, chừng nguôi ngoai dặng.

Chớ đến cái dịp nầy đây..... ....

Thật tôi cũng muốn quên cái bạt tai cách ba năm rồi cho yên phận, nước đổ cũng còn rảng mà hốt. Song mỗi khi tôi muốn quên, lại sực nhớ tới cái quang cảnh hôm mở tủ sắt, nhớ cái cửa vựa lúa nhà tôi, thì phát tức cười như tôi đã cười trước quang tài cha tôi rằm nọ mà không quên dặng.

(còn nữa)

(1) Trọn chương XVI đều là lời của cô Huê thuật chuyện lại.

Một người giáo-học có bằng Tú-tài pháp, còn trẻ tuổi, tánh tình nghiêm trang, muốn làm *précepteur* để rộng thì giờ khảo-cứu học thêm. Ai muốn hỏi do nơi Bổn-báo.

MỘT THỨ XE CÓ DANH TIẾNG NHỨT

Hảng GÉNÉRAL MOTORS đã định trong năm 1929 làm ra 1.250.000 chiếc xe hơi hiệu CHEVROLET

Tới ngày 31 Juillet mới đây thứ xe ấy bán ra khỏi hãng đã tới 1.500.000 chiếc

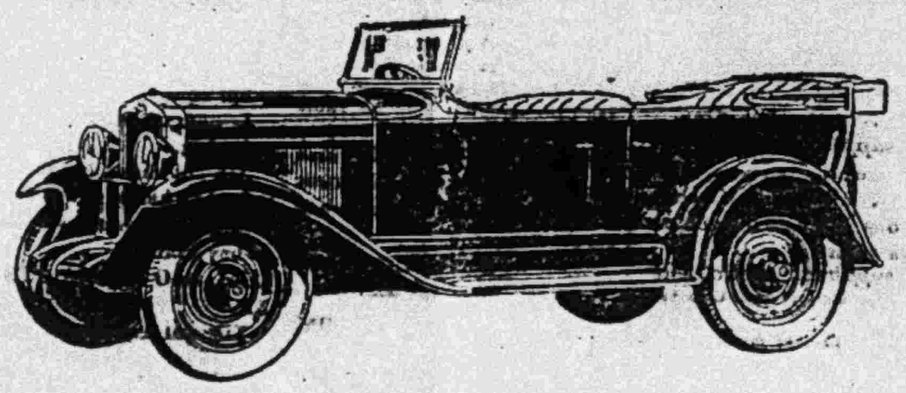

ĐẠI-LÝ

Sté Anonyme des GARAGES INDOCHINOIS

1, RUE LEFÈBVRE — SAIGON

GARAGE BONNARD

Trước nhà hát bóng Casino Saigon

Feuilleton.—N° 3 Thần-Chung 5 Octobre 1929

NHE NƠ TRẦN DUYÊN

Bể tình chìm đắm bao người,
Tấm lòng báo quốc cậy người trượng-phu.

Thay lời nói đầu

Một bức thơ tuyệt bút

Bai cớ đó tại người mà ra thì ít, nhưng tại hoàn cảnh xã hội mà ra thì nhiều, tới nay đã gần như một cái tập tục bền chặt lắm. Nhưng hoàn cảnh ở đâu mà gây nên, chẳng phải tự người là gì? Tự người, mà người bao giờ cũng có thể sửa lỗi làm lành được, tức là hai bệnh đó có thuốc chữa được vậy.

Những kẻ vì cớ trên mà lầm, thì cần phải làm sao cho họ hiểu cái nghĩa vụ của người và cái mục đích ở đời, bớt dường xa hoa, bỏ các danh giá, biết thương yêu anh em đồng loại, lo báo đáp tổ quốc non sông.

Những kẻ vì cớ thứ hai mà lầm thì vẽ bày cho họ thấy cái manh-lực của sự đồng tâm hiệp lực, biết đường tiến thủ, lựa hưởng phong trào, phải tin ở sức mình, tin ở chủ nghĩa mình, phấn chấn mà bước lên, mạnh bạo đi đến cùng, dầu nguy hiểm cũng không ngại. Nói tóm lại, muốn chữa hai yếu điểm kể trên đó, thì phải dùng thứ thuốc chung là làm sao cho bạn thanh niên mình ai cũng có chí hướng chủ nghĩa, rồi cứ đó mà nói theo, không bông lông lạc vào các con đường hắc ám « xa hoa » và « yếm thế »

Đã có chí hướng chủ nghĩa thì mới nhận rõ rằng nước của ta là cái di sản của tổ tiên ta để lại, là phần hương hỏa riêng ta được hưởng độc quyền

Như vậy thì mỗi một lần ta tiếp xúc một người đồng loại, làm cho người ấy việc gì, ta sẽ được hưởng cái thú vị là giúp cho anh em đồng chủng làm việc cho nước nhà.

Ta làm việc đó có phải sợ ai mà làm không? Có phải là vị một chút tình riêng chi mà làm không? Không! Không phải cả!

Đó là ta làm bổn phận ta, ta theo lương tâm ta làm, có ai trông nom ta ta làm cũng thế, một mình ta ta cũng làm đến thế mà thôi. Ta làm việc cho đồng bào ta tức là cho nước ta, nghĩa là cho ta, vì ta là một phần mọn trong nước, nước tiến lên được một bước, ta cũng được hưởng một phần. Ta làm việc cho ta, nào có cần vị ai ta mới làm. Ta giữ bổn phận ta cho trọn vẹn, giữ phẩm giá ta cho phải đường, thì dầu ai có ỷ mạnh mà uốn hiếp đáp ta cũng không dám hoặc không nỡ đem thủ đoạn tàn bạo mà đối đãi ta, có khi phải kính nể ta nữa. Sở dĩ các người làm việc các sở thường bị bạc đãi, chẳng qua là vì ta thường làm lắm điều tần lụt xằng bậy,

Nếu dân ta ai cũng biết giữ quyền lợi phẩm giá của mình, thì cái quyền lợi và phẩm giá của cả đoàn thể ta sẽ nẩy ra,

Có chủ nghĩa chí hướng như thế, mới hiểu cái mục đích về cuộc đời của mình. Người ta sinh ra có phải chỉ để ăn và chơi đâu, nếu vậy thì cuộc đời chẳng hóa vô vị lắm chớ. Ta đã góp mặt trên trần thế nầy, tức là phải gánh một cái trọng trách đối với ta và đối với đồng bào ta nữa. Biết vậy nhiên hậu mới biết thương yêu bênh vực người cùng giống với ta, mà chẳng may bị kém hèn nghèo khổ. Ta mới biết coi những người ấy như anh em. Mà những người ấy chẳng là anh em cùng nòi Rồng-Tiên với ta hay sao? Anh em trong nhà, còn không biết thương yêu bênh vực nhau, coi nhau như ruột thịt lại nỡ ức hiếp bóc lột nhau, thì người ngoài trách gì không khinh bỉ rẻ rúng ta được. Đã gọi là yêu mọi người trong nước, không phân đẳng cấp giàu nghèo chi hết, vì nước tức là góp người đồng loại cùng ở trên mảnh đất chung nầy mà gây nên. Nói yêu nước mà gặp người mù lòa rách rưới lại khinh lại ghét, thì còn yêu nước nỗi gì!

Ai cũng biết mục đích đời người, cũng thương yêu đồng loại, thì trong khi làm việc công mới đỡ sinh những thủ đoạn tàn bạo, hại dân bòn tiền, và đối với mình các cách ăn chơi xa xỉ cũng càng ngày càng ít, các cuộc tiêu khiển lần lần có điều độ hơn. Như vậy dân mới yên tâm làm ăn, đỡ xảy ra các việc kiện tụng, không bao lâu sẽ có tiền dư dật, mở mang các công nghệ, các học đường, trí thức dân ngày một cao, nền kinh tế của dân ngày một thịnh vượng. Nước cốt có dân, dân đã có trí thức, có tiền tài, thì nước lo gì không mạnh, vẫy vùng lớn tiếng với năm châu.

Cận lai lắm người hữu tâm với nước đã hô hào đồng tâm hiệp lực, nhưng hô có ứng không, nói nhiều làm ít, đó không phải là ta không có lòng nhiệt huyết, không có trí thực hành, nhưng chính bởi toàn thể dân ta chưa có một cái xu-hướng chung, một mục đích nhất định. Người không có mục đích chí hướng, thì xuồng xuác gì cái thuyền không lái, khi vắng gió may cũng tiến được và bước theo ý muốn của người chèo, nhưng gặp gió to sóng cả, thì trôi thì tạt, biết đâu là chuẩn cứ bến bờ.

Bởi vậy, muốn cho các đoàn thể được thành lập, mọi người phải có một mục đích chí hướng. Ai cũng theo một mục-đích chí hướng nhất định, thì dầu không nhủ bảo nhau, cái kết quả cũng tự nhiên quay về một mối.

(Còn nữa)

Xin lưu ý
Nguyễn-văn-Dương
Cựu Kinh-lý sở khâm đạc Kinh-lý ngoại ngạch
Lãnh đo đất, phân ranh, chia đất, vân vân...
Ville Rạchgiá.

Thái-Bình-Dương
Ở Saigon số 47 Rue Colonel Grimaud
Mà làm theo giá bên tây, chuyên-môn nghề họa chơn dung, rọi hình nhỏ ra lớn, 0m50 x 0m30 : 4$00. Làm lớn hơn hoặc cho màu xin viết thơ thương nghị. Cần dùng người thay mặt dặng lãnh hình ở các nơi tỉnh xa, cho tiền huê-hồng rất nhiều.

LUNETTERIE MY-KHOUAN
231 Rue des Marins Cholon.
Ngang ga xe Điện giữa Chợ-lớn

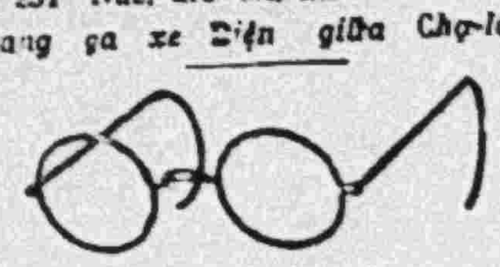

Bán đủ các thứ kiếng Hiệu-kỳ, cận-thị, viễn-thị, ông già về sanh, đủ các thứ gọng coi rất lịch-sự. Có thợ chuyên môn về khoa quang-học, có máy điện-khí coi con mắt trước khi lựa kiếng. Tiệm mở đã lâu, đã nổi danh khắp Đông-Pháp.

Chứa những 6 máy
Là 3 lít 6 máy
HOTCHKISS
Garage
JEAN COMTE
34, Boulevard Norodom
SAIGON

Củ hóa mới
Bổn tiệm chuyên về nghề may theo kiểu kim-thời rất khéo, và trước khi có đứng làm Quản-lý cho mấy tiệm lớn ở tại Saigon; nay Bổn tiệm mới lập ở trước Chợ mới Bến-thành, Bổn-tiệm lại chuyên môn về nghề nhuộm và dặt áo quần laine, nỉ cả, có thể làm lại được như mới để vừa lòng quí khách ở gần xa.
Hiệp-Thành
Tailleur
49 Rue Colonel Grimaud Saigon

PHARMACIE SINO - ANNAMITE
THIÊN-HÒA-DƯỜNG
N° 208, Rue des Marins Cholon
TIỂU-NHI TRÂN-CHÂU CĂN CƠ TÁN
(Thuốc tán trị chứng kinh-phong)
Thứ thuốc tán nầy có sức giải trừ cả chứng bịnh của trẻ con và làm cho thân thể con nít trở nên cường tráng. Trong mình đứa trẻ nếu có bịnh thì uống nó vào trừ bịnh, còn bình thời vô bịnh uống nó thì dặng hữu ích cho thân thể đứa trẻ. Như y theo cách dùng đã chỉ trong toa để trong bao mà cho uống thì ứng nghiệm như thần.
Mỗi gói giá là .... 0$25
THIÊN-HÒA-DƯỜNG
Chủ-nhơn : Y-học sĩ Dược-Hoài-Đông cẩn-khải

Mới lại — Thiệt hay
CO BA XUÂN
Dĩa hát Cải-lương của CÔ-BA-XUÂN.
Mới lấy hơi BÊKA đến khi lần thứ nhứt.
Nhiều tuồng hiệu hay.
Tần-Vương du Xuân (Lục nhĩa vợ) 3 dĩa trọn bộ. — Ngô-Khởi sát thê, dĩa trọn bộ.— Bửu-Cảnh trùng duyên (Lý-Đang gặp Phụng-kiều) 4 dĩa trọn bộ. — Ngũ-Thiệu bị vây (tiên mà dưa chồng), 2 dĩa trọn bộ. — Vì tình nên phải liều thân, trọn bộ một dĩa.— Phụng-Ngải-Đình (Điêu-tâu, đu thân thổ) 1 dĩa trọn bộ.— Tam tạng xuất thế, 1 dĩa trọn bộ.
Còn nhiều tuồng nửa sẽ lại
Cũng có đủ thứ dĩa hiệu: BÊKA, ODÉON, VICTOR và PATHE của bạn Phước-Cường, Tân-Thinh, Văn Hí-Ban, Đồng Lạc Ban, có Phụng-Hà và Văn Thành Ban (cả bộ)
Mới lại nhiều máy hát và xe máy, con nít ba bánh, và 1.000 cái xe máy dạp hiệu L. V. D.
Lê-Văn-Du
BÁN SỈ — Cycles & Phonos — BÁN LẺ
Rue Sabourain 22 — 24 Saigon Tél. N° 519

Phật ra đời
Người phàm trần hay buôn lung theo tình dục mà mắc phải nhiều bịnh hiểm nguy. Ai rủi vướn các chứng, ấy, nhứt là bịnh ghiền hầy tiềm đến.
Sư Nguyễn-Trọng-Đạm
N° 258 rue Chasseloup-Laubat (Saigon)
xin điều trị, thì bịnh chứng đã tiêu trừ, mà sức người lại thêm mạnh khoẻ.

Institution HOÀNG-TÝ
Boulevard Kitchener 82 SAIGON
Hội thi vào trường Pétrus Trương Vĩnh-Ký
Ngày 9 Septembre 1929
300 Học sanh vào thi. — 135 học sanh đậu
100 Trò đậu học ngoài (Externes)
35 Trò đậu học trong (Internes)
Trường INSTITUTION HOÀNG TÝ gởi đi thi là 7 trò, mà chấm đậng vào học trong 4 trò:
1 — Lê-văn-Phụng — Phan-thiết
2 — Trương-văn Chất — Phan-thiết
3 — Ngô-văn-Viên — Trà Vinh
4 — Trần-văn-Tống — Trà Vinh
Trường dạy từ lớp chót (C. Enfantin) tới lớp năm thứ tư (4. Année)

QUÍ BÀ

Trẻ em ăn chơi sáng lãi thuốc:
Mạnh khỏe khỏi bịnh là nhờ CAM TÍCH TÁN
ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG
Cholon — Hanoi — Haiphòng

ĐẠI-ÍCH 29, đường Tổng đốc-Phương CHOLON

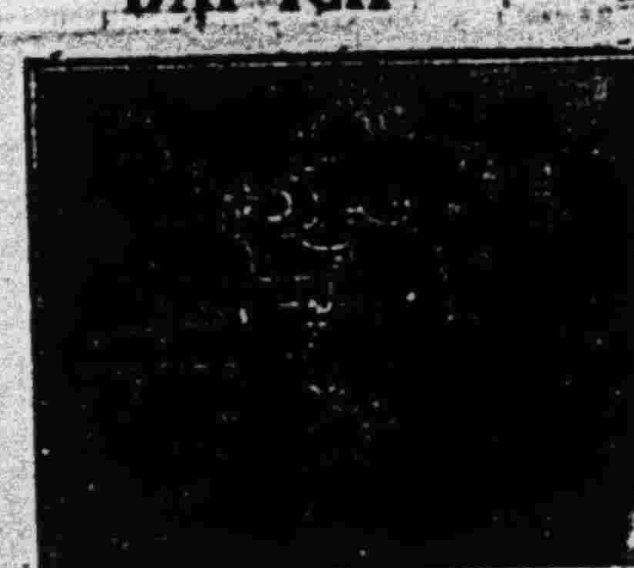

ĐÈN SUCCÈS SỐ 101
Đốt bằng hơi dầu sáng (gaz d'essence) sáng lắm, từ 150 đến 300 bougie. Trong 15 giờ đốt chỉ hết có một lít dầu (essence) thôi. Bán có cả cái chưn được 5 lít dầu và 5 thước giây.
GIÁ : 18$00

Bijouterie Tonkinoise
NGỌC LÂN
Có thợ làm vòng, xuyến, chuỗ hột, bông tai thiệt khéo.
Cordonnerie HỢP-THÀNH
Đóng giày tây và giày đờn bà đủ các màu da theo kiểu kim-thời thiệt đẹp, và chắc chắn.
Có may ballons d'association đá thiệt bền. Và có làm ấm đựng nước trà bằng da và bằng mây thiệt tốt.
Xin quí ông, quí bà chiếu cố cho, bổn hiệu rất cảm ơn vô cùng
Nay kính mời.
Phạm-văn-Tâm, *Propriétaire*
Bd Albert 1er N.—117 119
Dakao—Saigon

TAM-THÁNH-DƯỢC
1. Trừ tê — 2. Bổ huyết — 3. Giải lao.
1—Trừ tê bại nhức mỏi gân cốt rất *thần hiệu*, mỗi hộp 1$20
2— Điều kinh trừ bạch đái hạ Xây xẩm xót ruột *rất hay*, mỗi hộp 1p00
3—Bổ hư lao giải trí não Làm việc mệt mỏi *thường dùng*, mỗi hộp 1p00
Cách mua thuốc gởi mandat đề:
Monsieur Trương Minh Y
Chủ tiệm Tạo-Nhơn-Dường.
N° 4 rue de la Gare Hocmon
Muốn đến bổn hiệu do ngay bến xe lửa đậu

LA RIZERIE MODERNE
159-161 Boulevard de la Somme — Saigon
Bán góp
Thưa Quí ngài,
Trước khi quí ngài muốn cất một cái nhà máy xay gạo bất luận lớn nhỏ, nên xin ngài cho dặng đi xem nơi đâu 6 xay rồi; mà ký giao-kèo, kẻo sai rất muộn. —

Đã cất trê 80 cái rồi lớn và nhỏ đều dặng vừa lòng quí khách.
Làm Đại-Lý độc quyền bán máy xay lúa và máy (moteurs Diesel) bên Đức-Quốc hiệu Otto Deutz và Koerber et Naumann.
Máy mơ-ô-pompe lấy nước vô ruộng; lớn và nhỏ — chạy bằng dầu cặng rất dễ dàng, ít hao dầu mỡ.
Máy đứng và nằm khói đốt đèn, chạy ngọt—Máy hơi (machine à vapeur), lò lửa (chaudière).
Máy cũ sẵng tại hãng luôn luôn.

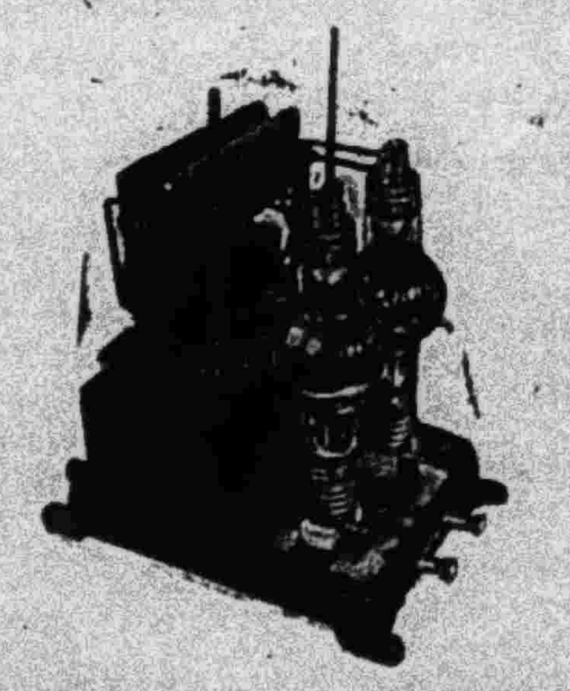

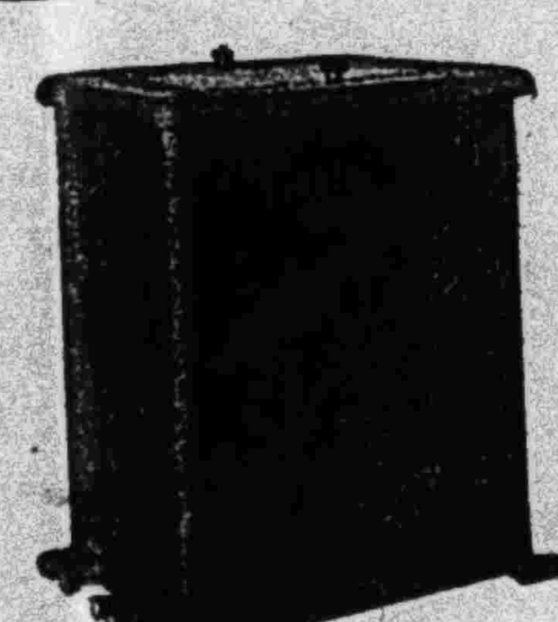

REDRESSEUR DE COURANT
Là thứ máy người ta sài dặng đổi hơi điện Alternatif ra là, hơi điện Continu, không còn phải cần thứ máy chi khác nữa.
Dùng máy nầy rất tiện, vừa rẻ tiền, vừa dễ sài không mất công săn sóc nhiều, lại vừa tốt hơn các máy khác.
Quí khách nên nhớ rằng người ta phải cần hơi điện Continu mấy sài được đèn rọi máy hát bóng.
Tiếp đãi bặn hỏi, chỉ dẫn cặn kẽ
muốn mua, hãy hỏi han điều gì, xin mời quí khách lại:
PATHÉ-ORIENT
10, Boulevard Charner (Tục gọi đường Kinh-Lấp) — SAIGON

Sữa hiệu con chim **NESTLÉ** là tốt hơn hết trong thế giới